

A

PÁHOLY KÖNYVE.

MOLNÁR

KIDOLGOZTA

GRÓF CSÁKY TIVADAR

33. t.

A Kassa keletén dolgozó „Galadás“ című főmestere.

000870.

PEST, 1870.

RUDNYÁNSZKY A. KÖNYVNYOMDÁJÁBÓL.

PÁBOLY KÖNYVE

TARTALOM.

1. Előszó.
2. Tanoncz-füzet.
3. Legény-füzet.
4. Mester-füzet.
5. Szerartási füzet.
6. Diszebédek füzete.
7. Berendezés.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

285609

1.

ELŐSZÓ.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ELŐSZÓ.

A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.:

Gróf Csáky Tivadar 33.: a Kassa keletén dolgozó „Haladás“ czimü P.:
Főmestere.

Minden rendes szabad kőművesnek

Üdv.: Üdv.: Üdv.:

A földszinén jelenleg általánosan elterjedt szabadkőművesség minde-
nütt és mindenkor iparkodott szertartásait egyenlő formákba önteni.

Midőn hazánkban szabadkőművesi műhelyek alakultak, a skót sz.:
Magyar Nagy Consilium is szükségesnek látta, mindjárt kezdetben gondos-
kodni, nehogy a keletkező műhelyek eltérő formákban dolgozzanak, és ebből
később oly zavar ne keletkezzék a melyből, mint ezt más országok példája
mutatja, csak is a legnagyobb erőfeszítéssel lehetséges kibontakozni.

Társaim bizalmas felszólítására elvállaltam a nagy feladat teljesítését,
s midőn ezt tevém, sikeres megoldására reményt és erőt, tiz évi szabadkőmű-
vesi működésemből Europa több országa páholyaiban nyert tapasztalataim-
ból s ily nemü egyéb műveimből merittem.

Igy keletkezett és készült el a jelen munka, már egy év előtt, s
társaim szigorú vizsgálatán keresztül menve, tetszésökben és helyeslésökben
részesült.

Épen a midőn e munka elkészült, a Magyar Nagy Consilium fel-
függesztette működését, a minek következtében én, a munka kiadását cél-
szerűnek nem tartottam.

Ha ma mégis közzé teszem, ez számos testvér sürgető kérésére tör-
ténik, kik is az ilyen munka hiányában a szabadkőművesség elterjedésének
nagy akadályát látják.

Szabadkőművesi kötelességem ellen vétenék, ha ily indokoknak alá
nem rendelném magamat.

Megjelenik tehát e munka, szerzője részéről azon egyetlen igénnyel, hogy egy eddig is már nagyon érezhető hiányt pótoljon. Vajjon megfelel-e a célnak, azt a Pest keletén jelen munkám kézírata nyomán dolgozó „Corvin Mátyás“ és „Humboldt“ című páholyok egy évi gyakorlata, valamint egyes tekintélyes testvéreink ítélete remélnem engedi.

Szükségesek tartom ez alkalommal röviden előadni azon vezérelveket, a melyeket e könyv szerkesztésénél szigoruan követtem. Mindenekelőtt a szertartásoknak oly formát kívántam adni, melyet minden Ritus elfogadhat és követhet, iparkodtam továbbá a mennyire lehetett, egyszerűsíteni a formásokat, és azokból csak annyit tartani meg, a mennyi a szabadkőművességben átszövődő symbolum megsemmisítése nélkül okvetlenül szükséges, nem állítottam fel külső formát a nélkül, hogy azt a symbolum magyarázata kísérsné, és mindamellet is, hogy számot tartottam a jelenkor eszméivel, lehetőségig helyre iparkodtam állítani az őskor initiatióját, mely a szabadkőművesség valódi bölcsője.

Ha tehát némi feltűnő formaságot tartottam fenn munkámban, ezt azért kellett tennem, mert ama formaságok az öszves szabadkőművességben divatoznak s oly kapcsot képeznek, mely a világ bármely részén is egybefűzi a szabadkőműveseket annyira, hogy testvér a testvérral épen e formák által szó nélkül is érintkezhetik. A mennyiben pedig bizonyos szertartások elavultaknak látszanak, feladatombizonyára nem lehetett általában elfogadott és követett szertartásokon változtatni akkor, midőn honunkban a szabadkőművességet, úgy szólván még csak meg kell honosítani s az öszves világ szabadkőművesi családjába felvétetni. Ily munkát az időre és az öszves szabadkőművesek megegyező elhatározására kell biznunk.

Ezek folytán, habár jelen művem se hivatalos jelleggel se kötelező erővel nem bir, addig is mig azt az alakulandó Magyar Nagy Oriens, a mint reménylem, szentesitendi, az ügy érdekében kívánatosnak tartom, hogy azt valamennyi műhely fogadja el, s habár a helyi viszonyoktól függ mennyire felelhetnek meg az egyes műhelyek a felállított szabályoknak, s a páholyok főmestereitől függ minő szigorral fogják majd alkalmazni a formásokat, mégis az egyöntetű működés és a világ többi műhelyeivel eszközendő asimiliatio céljából szükséges, hogy a létező és keletkező öszses műhelyek és egyes testvérek, az e könyvben tartalmazott szabályoktól eltérő szokásoktól tartózkodjanak, a benfoglaltakat pedig szigorral kövessék.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a szabadkőművességben minden symbolum, s hogy így alig létezik abban bármi csekély formaság is, mely mély bölcsészeti vagy erkölcsi jelentőséggel ne birna. E jelentőség tanulmányozására serkentsen minket a formaság, a tanulmányozás pedig szolgál-

jon alapjáúl a szabadkőművesség szellemi nagysága kifejlődésének és emelésének! Tág tér nyílik itt a gondolkozó bűvár előtt.

A kik a szabadkőművesség alegorikai titkaiba behatnak, csakhamar tisztelettel fognak tekinteni azon különös szertartásokra, melyek a régi világ öszves tudományának, műveltségének, és szellemi nagyságának keretjét és sok tekintetben rejtelmes kifejezését is képezték; azok pedig, a kik ily bűvárokodásra nem vállalkoznak, gondolják meg minden egyes szertartásnál bármily különösnek tűnjék is az fel előttük, hogy az milliókat egyesít a testvéri lánczban; gondolják meg, hogy azoknak a múlt idők valamint a jelenkor legnagyobb bölcei és legkitünőbb férfiai is alája vetették magokat, s megszokván azokat, megszerették és tiszteletben tartották. Szintúgy a művész is tiszteletben tartja azon formát, mely halhatatlanná vált ércszobrát magában rejtette.

Ha ily szempontokból itéljük meg ritualis formáságainkat, bizonyára honunk szabadkőművesei is azon kegyelettel fogják megóvni, mely az emberi sziv egyik legszebb kincsét képezi, és a melyet szertartásaink irányában egy valódi szabadkőműves sem tagadott meg soha!

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

2.

TANONCZ-FÜZET.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TARTALOM.

1. Megnyitás. 2. Főlvételi előkészület. 3. Főlvétel. 4. Berekesztés. 5. Oktatás

R ö v i d i t é s e k.

A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: = A világ-egyetem nagy építő-mesterének dicsőségére.

F.: = felügyelő.

FF.: = felügyelők.

Fm.: = főmester.

K. = Kérdés.

N.: O.: = Nagy-Oriens.

P.: = páholy.

Sz.: k.: = szabadkőműves.

Sz.: kk.: = szabadkőművesek.

tm.: = tiszteletreméltó.

t.: = testvér.

tt.: = testvérek.

V. = Válasz.

M e g n y í t á s.

A tt.: jelvényeikkel ellátva egybegyűlnek a műhelyben; helyökre mennek és állva maradnak.

A fm.: egy ütést tesz kalapácsával és szól:

1-ső f.: t.:em, szabadkőműves-e ön?

V. Testvéreim annak ismernek.

K. Mi a felügyelő első kötelessége p.:ban?

V. Meggyőződni, hogy a szentély védve van.

K. Győződjék meg erről t.:em.

Az első f.: ismétli a parancsot a 2-dik f.:nek; ez pedig a templomőrnek; ez utóbbi teljesíti tisztjét, és jelentést tesz a 2-dik f.:nek mondván:

„Védve vagyunk.“

A 2-dik f.: egy ütést tesz kalapácsával és mondja:

„Első f.: testvérem védve vagyunk.“

Az 1-ső f.: hasonlóképp egy ütést tesz kalapácsával és mondja:

„Fm.: védve vagyunk.“

K. 1-ső f.: t.:em, mi a felügyelő második kötelessége p.:ban?

V. Meggyőződni, hogy a jelenlévők mind szabadkőműves testvérek, és tagjai a p.:nak.

A fm.: egy ütést tesz és mondja:

„Rendbe testvéreim!“ (történik)

„Első és második felügyelő testvéreim győződjenek meg, hogy a jelenlévők mind szabadkőműves testvérek és tagjai e p.:nak.

A felügyelők bejárják oszlopaik oldalát, megvizsgálván a rendben álló testvéreket. Midőn visszatérnek helyökre, a 2-dik f.: egy ütést tesz és mondja:

„Első felügyelő testvérem, oszlopomnál a jelenlévők mind szabadkőműves testvérek és tagjai a p.:nak;

a mire az 1-ső f.: egy ütést tesz és mondja:

„Fm.: a két oszlop előtt a jelenlévők mind szabadkőműves testvérek, és tagjai a p.:nak;

„a mire a fm.: körül nézván a keleten mondja:

„A keleten is úgy van.“

K. Hány órakor kezdik a sz.: kk.: munkájokat?

V. Délben.

K. Hány óra van?

V. Dél.

Fm.: Ha tehát dél van, és ez az óra melyben a sz.: kk.: megszokták kezdeni munkájukat, nyissuk meg azokat.

Fm.: 3 ütést tesz. „A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Rendünk nagymesterének nevében és Magyarország N.: O.:e védelme alatt megnyitom ezen tiszteletreméltó P.:

tanonez-munkáit a fok jelével és tapsával! Felém a jellel! (történik) Felém a tapsal!
(történik) A munka meg van nyitva; foglaljanak helyet testvéreim!

Ezután a fm.: felolvastatja az utolsó munka jegyzőkönyvét; felolvasás után a fm.: mondja:
„A kinek észrevétele van kérjen szót.“

A ki szólni akar, az oszlopoknál a felügyelőktől, a keleten a fm.:tól, kézfelemeléssel kér szót. Ha ez a felügyelőknél történt, ezek jelentik a fm.:nek, a ki is megadja a szót; és az illető felkel és rendben állva beszél. Ha többé senki se kér szót, a fm.: kézfelemeléssel szavaztat a jegyzőkönyv hitelesítésére vagy a módosítványokra és kimondja a végzést.

Ha senki se kér szót, a felügyelők mondják:

„Csend uralkodik oszlopomnál“

s ha a keleten sincs észrevétel a fm.: kézfelemeléssel szavaztat, és kimondja a végzést.

Észrevétel hasonló eljárást kell követni minden tárgyalásnál.

Fm.: Szertartás mester testvérem, nézze meg vannak-e látogató testvérek az előcsarnokban.

(Szertartás mester kimegy s a látogatók névjegyzékét és okmányait magával hozva jelentést tesz a két oszlop közt; a mire a fm.: őt a vizsgáló testvérrel együtt újra kiküldi; ez utóbbi megvizsgálván a látogatókat, egyedül tér vissza, az oszlopok közt jelentést tesz; mire a fm.: elrendeli a látogatók bevezetését. Eme rendeletet a templomőr közli a künn maradt szertartás mesterrel a ki is beiratván a vendégeket a látogatók könyvébe, bevezeti a p.:ba, a fm.: pedig az alapszabályokban rendelt módon fogadja.

Ez után a fm.: előadja a napi rendre kitézött tárgyakat, a melyek legott munkába vétetnek.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

2.

Fölvételi előkészület.

A profánt barátja, a ki őt ajánlotta, valamivel a munka előtt elvezeti a p.: helyiségeibe oly módon, hogy ott, ha csak lehet, senkit se lásson; és átadja őt a vizsgáló mesternek. Ez bevezeti a profánt a fekete kamarába és írásban foglalt következő három kérdést ad kezébe:

Mivel tartozik az ember istennek?

Mivel " " " felebarátjának?

Mivel " " " önmagának?

E három kérdés úgy legyen írva, hogy elég hely maradjon a válaszokra, a melyeket a profán a kérdések alá tartozik írni. Ezenkívül a vizsgáló mester egy ívet ad a profánnak, és felszólitja, hogy írja reá végrendeletét.

A vizsgáló mester türelemre és kitartásra intse a profánt; a kivel különben beszélgetésbe ne bocsátkozzék, és a kit fenn említettek után magára hagyni siessen.

F ö l v é t e l.

A fm.: a vizsgáló testvért a fekete kamarábau lévő profánhoz küldi; elvéteti érczeit (ékszereit, pénzt) s behozatja a feladott 3 kérdésre a választ, és a végrendeletet. Ezek szokott módon tárgyalatván az alapszabályok értelmében végbement szavazás után a fm.: a vizsgáló testvéren kívül még a szertartás-mestert is felkéri, hogy támogassa a profánt felvételénél. — A vizsgáló kimegy, a profán nyakkendőjét és kabátját leveti, inge jobb ujját felgyúri, szemét beköti, s elvezeti őt a templom ajtóhoz, melyen erősen zörget. Erre a szertartás-mester az ajtóhoz áll, a templomór pedig felnyitja az ajtót s következő kérdések intézettek és válaszok adatnak, a melyeket mindig a szertartás-mester ismétel, és melyeknél a Vizsgáló a profánnak segítségére van.

K. Ki az a profán a ki elég merész titkainkban háborgatni? Ki ön és mit akar?

V. Profán, a ki világosságot keres és azokból szabadkőműves kíván lenni.

K. Mire alapszik reménye, hogy fel fog vétetni?

V. Azon, hogy becsületes és tisztességes ember vagyok.

K. Mi a neve? hol született? hány éves? mi a foglalkozása? hol a lakása?

V. — — — — —

Fm.: Vezessék be!

(A vizsgáló a profánt bevezeti, a szertartás-mester a kard hegyével mellét érinti; az ajtók zajjal betétnek.)

Fm.: Ültessék le!

(történik; és pedig a két oszlop közt.)

Fm.: Uram! mi a legnagyobb őszinteséget követeljük azoktól, a kik körünkbe felvétetni kívánnak. Felszólítom tehát, válaszoljon tartózkodás nélkül kérdéseimre.

A fm.: következő kérdéseket intéz a profánhoz, s ennek válaszaira, ha szükségesnek tartja észrevételeket tesz, vagy magyarázatot ad.

Kérdések: Mit tart a szabadkőművességről?

Mit vél nyerni felvételével?

Minő benyomást tett önre az a hely a melyen bevezetése előtt el volt zárva?

Minő benyomást tesz önre jelen helyzete?

Mit gondol oly társulatról mely annyi elővigyázattal él, és bekötött szemmel vezeteti be felveendő tagjait?

Az adott válaszok után fm.: ekként folytatja:

K. Uram! elkerülhetlen próbáknak kell magát alávetnie, kész e azokra?

V. — igen.

Fm.: Tegyük meg vele az első utazást!

A vizsgáló testvér és a szertartás-mester egyszer körülvezetik a neophitát a p.-ban — ezen első körmenetet lehetőleg nehezíteni kell — hol lassú, kis léptekkel — hol nagy léptekkel, mintha akadályt kellene átlépnie; rendetlen irányban, néha meghajolva, szóval úgy hogy a neophita ne érezhesse, hol és merre jár. Ezen körmenet alatt, ha lehet, a jégeső és mennydörgés utánoztassék. Beléven fejezve a körmenet, a neophitát újra leültetik. A 2-ik f.: egy ütést tesz és jelenti:

Fm.: a neophita befejezte első utazását.

Fm. Ezen első utazás az élet jelképe. Az út egyenetlensége, és a zaj mely lépteit kísérte, a szenvedélyek harcát és azon akadályokat jelképezik, melyek az életben mindig elénkbe gördülnek. Nehéz ösvényén egy magaslatra ért ön, a melyről a mélységbe zuhant volna, ha baráti kéz nem vezérli, épúgy mint az életben, a hol minden iparkodás daczára is baráti gyámolításra szorúlunk!

Fm. Tegyük meg vele a második utazást!

Ugy történik, mint az első; azonban minden akadály nélkül, és csupáncsak kardcsörgetéstől és halk morajtól kísérve. Az utazás végén a neophita kezét hideg vízbe mártják. Ezen körmenetről a szokott kalapácsütéssel az 1-ső f. jelent. A neophitát ismét leültetik; a fm. pedig ekképen szól:

Fm. Ezen útja könnyebb volt az elsőnél, jeléül, hogy mennél inkább haladunk az erény ösvényén, utunk annál könnyebb lesz. A kardcsörgés azon küzdelmet jelképezi, melyet minden ember kiállani kénytelen. Szenvedélyeit és előítéleteit fékezendő; a moraj pedig azon tehetetlen irigységet jelenti, mely az embert önnemesítési törekvéseiben kíséri. Kezét vízbe mártották, annak jelképéül hogy ön megtisztult a szenvedélyektől és előítéletektől.

Fm. Tegyük meg vele a harmadik utazást.

Ezen út úgy történik mint az előbbieik — csak 3-szor körül, sebes léptekkel, legmélyebb csendben, ha lehet halk zene kíséretében. Háromszor tűzbe borítják a neophitát. A körút befejezése után a fm. tesz egy ütést, és a vizsgáló testvér tesz jelentést.

Fm. Ezen harmadik utazás még könnyebb volt az előbbieknél. Így van ez ha az erény ösvényén haladunk. Lángokba borították önt, a tűzi tisztulás jelképéül. Kivánom hogy ezen lángok gyújtsák meg keblében a felebaráti szeretetet és könyörületet; ne feledje soha gyakorolni a szabadkőművesi magasztos parancsolatot: „Ne tedd másnak a mit nem kívánsz hogy veled tétessék. Ön befejezte a simbolicus lég- víz- és tűzpróbát.

Uram! kész-e mindezek után még a keserűség poharából is inni? (Válasz igen). Elengedem ezen próbát, mely az élet keserűségeinek jelképe. E keserűségek ellen más orvosság nincs, mint a tiszta lelkiismeret és a férfias kitartás!

Uram! Elérkezett a pillanat, melyben ünnepélyes fogadást kell tennie.

A neophitát vezessék elő! (a vizsgáló testvér és a szertartás-mester az oltárhoz vezetik a neophitát — balkezébe a körmérőt adják úgy, hogy annak hegye mellét érintse; jobb kezét az oltáron fekvő és az alapszabályok könyvében nyugvó kardra teszik.

Fm. Fel testvéreim és rendbe! (történik)

Mondja el utánam az esküt!

„Én N. N. saját szabad és független akaratomból, a Világ-egyetem Nagy-Építő-Mesterének színe előtt esküszöm e kardra, a becsület jelképére, hogy azon titkokat, a melyeket ezen páholy vélem közleni fog, valamint mindazt, a mit abban látni és hallani fogok, hiven megőrzöm; fogadom hogy mindezekről semmit sem irok különös engedelem nélkül, és más alakban, mint a mely velem közöltetni fog.

Igérem hogy testvéreimet szeretni fogom, és hogy rajtok tehetségem szerint segítek.

Igérem hogy a szabadkőművesség általános szabályait és ezen páholy külön szabályait megtartom.

Ellenkező esetekben becsstelenné legyek, és a szabadkőművesi rend büntető szabályai szerént bűnhődjem: emlékezetem pedig megvetés tárgya legyen a szabadkőművek és minden becsületes ember előtt.

A Világ-Egyetem Nagy Építő-Mestere engem úgy segéljen!

(a tt.: reámondják: Amin!)

(A neophitát visszavezetik az oszlopok közé.)

Fm. Neophita! ha szeme majdan nem lesz többé bekötve ismételni fogja-e az imént letett esküt. (igen)

Vizsgáló testvérem, mit kíván ön még a neophita számára?

V. Világosságot!

Fm.: A harmadik kalapácsütésre adassék meg neki. Testvéreim, teljesítsék kötelességöket!

(A testvérek felkelnek s kardjokat a profán mellének szegeznek. A fm.: harmadik kalapácsütésére a vizsgáló testvér leveszi a neophita szeméről a kendőt); három kalapácsütés.

Fm.: Neophita, a mellének szegzett kardok védelmére szolgálандnak, ha fogadalmihoz hű marad; ellenkező esetben ön ellen fordulандnak. — Vezessék föl a keletre!

(a neophitát a vizsgáló testvér, és a szertartás-mester a keletre vezetik.)

Fm.: Ismételje fogadalmát becsületszavával (kézszorítással történik.)

Fm.: (Kardját a neophita fejére teszi és arra 3 kalapácsütést tesz.) A V.: E.: N.: É.: M.: D.: Magyarország N.: O.: e védelme alatt, a rám ruházott hatalomnál fogva fölveszem és fölavatom önt szabadkőműves tanoncznak, és ezen tm.: N. N. czimü p.: tagjának; (neophita vállait és fejét karddal érintve, azt leteszi és a testvéri csókot adja neki). Testvéreim üljenek le.

Fogadja ezen kötenyt, a munkásság jelvényét, a melyet még a legnagyobb férfiak is büszkén viseltek; (átadja neki a kötenyt).

Fogadja e keztyűt, az ártatlanság jelvényét, mely arra mutat, hogy szív és tettei mindig tiszták legyenek (férfikeztyűt ad neki). Nőket nem bocsátunk ugyan munkáinkhoz; de a nőnem erényeit tiszteletben tartjuk. Adja e keztyűt azon nőnek, a kit leginkább becsül. (női keztyűt ad neki.)

Testvérem! — mert ezentúl úgy nevezzük önt — a szabad kőművesek sajtós szavakat, jeleket és érintéseket használnak a melyek útján egymást, megismerik. Ezeket most közlöm önnek. (történik) És most testvérem, vegye vissza érceit (visszaadja.) Vizsgáló testvérem ismertesse meg az új testvért a felügyelővel!

(az új testvér kivezettetik, fölöltözik, a vizsgáló a fok lépésére tanítja őt. Ezután az ujon fölvet, mint szabadkőműves lép be, kísérve a vizsgáló testvértől az oszlopok közt megáll, és a felügyelőnek szót jelt és érintést ad; a mire a vizsgáló saját helyére megy, az első felügyelő pedig egy ütés után jelenti:

„Fm.: a szó jel és érintés helyes!“ — (ezalatt a szertartás-mester az új testvér mellé áll.

Fm.: Testvérem! ön az éjszaki oszlop előtt fog helyet foglalni, érdemelje ki szorgalma és erénye által azon jutalmat, a melyet e p.: az érdemesektől soha sem tagad meg. Felügyelő testvéreim hirdessék ki oszlopaiknál, hogy testvéreink ezentúl N N. t.: szabadkőműves tanoncznak, ezen tm.: p.: tagjának, s kedves testvérünknek ismerjék el. (a felügyelők megteszik a hirdetést.)

Üdvözöljük új testvérünket — fel testvéreim! felém a jellel! felém a tapsal! (a szertartás-mester viszonzza a tapsot, a melyet is a p.: fedez.)

Szertartás mester, vezesse új testvérünket helyére; (történik) szónok testvéremé a szó (a szónok alkalmi beszéddel üdvözli az új testvért).

Ezzel a fölvetel belévén tejeve, az indítványzsák és az özvegy perselye köröztetik.

B e r e k e s z t é s.

A Fm.: egy kalapács-ütést ad, melyet a felügyelők ismételnék; a fm.: pedig következőleg szól:

K. 1-ső f.: t.:em hány órakor szokták a sz.: kk.: berekeszteni munkáikat?

V. Éjfélkor.

K. Hány óra van.

V. Éjfél.

Fm.: Ha tehát éjfél van és ez az óra, melyben a sz.: kk.: beszokták fejezni munkájokat, fejezzük be azokat. Fel testvéreim és rendbe (történik).

Fm.: 3 ütést tesz. „A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.:, Rendünk nagymesterének, és Magyarország N.: O.: e védelme alatt berekesztem ezen tiszteletreméltó P.: tanoncz munkáit a fok jelével és tapsával! Felém a jellel! (történik) felém a tapssal (történik) a munka be van rekesztve; távozzunk békében.

Észrevétel ha a legény- vagy mesterfok munkára kíván áttérni a fm.: az utolsó szavak helyett azt mondja: „a tanonczok távozzanak békében!“

Ha jövet-szó adatik ki, ez mindig berekesztéskor történik következő módon: a kalapácsütés után a fm.: mondja: „Fel testvéreim lánczba!“ Erre láncz képeztetik, a szó kiadatik és a berekesztés, úgy mint fölebb folytattatik.

Ha valaki a tt.: közöl kívánja a legény-munkát, a berekesztés előtt szót kér, s azt megnyervén így szól: „Fm.: haladást kérek!“

O k t a t á s.

Je gyzet. A F.: M.: bárkit is megbizhat a válaszóalással. Ha a megbizott nem a felügyelők egyike akkor az oszlopok között kissé elül foglal helyet.

K. Midőn szabadkőművesnek vétetett fel, mi történt önnel legelőbb is?

V. Bevezettek feketére festett, és csak egy gyenge lámpával világított kamarába.

K. Mit látott ott?

V. Gyászra és halálra emlékeztető és komoly gondolatokat ébresztő rajzokat, és feliratokat; egy halálfőt és csontvázat, kenyeret, sót, vizet és ként. Egy kakast és egy homok-órát.

K. Mit jelentenek e tárgyak?

V. A sötétség jelképezte lelkelem állapotát; a lámpa az istenséget, a feliratok arra szolgáltak, hogy a kíváncsiság és nagyravágyást kiirtsák lelkemből s az erényre készítsék elő. A gyász és haláljelvények, azon üdvös gondolatot ébresztették bennem, hogy mindig el kell készülvén lenni a halálra; a kenyér azt jelenti, hogy valamint a test a legegyszerűbb táplálékot igényli, úgy a léleknek is legfőbb kelléke az erény egyszerűségében rejlik. — A só, víz és kén azon próbákat képviselik, melyeken tisztuló lelkünknek át kell mennie. A kakas az éberséget, a homok-óra a mulandóságot jelképezi.

K. Mi történt önnel azután?

V. Kérdéseket intéztek hozzám, melyekre válaszólnom kellett; végrendeletemet irtam meg; s azután elvették érzeimeit.

K. Mi végre?

V. Hogy lelkületelem ismeretessé váljék testvéreim előtt; hogy el legyek készülvén a halálra, és hogy a profán világ minden kötelékeitől fel legyek oldva.

K. Ki ajánlotta önt?

V. Egy barátom, kit később testvérnek ismertem fel.

K. Mi módon jutott a páholyba?

V. Erős zörgetés után.

K. Mit jelent ez?

V. A ki kér, az nyer; a ki kérdez, annak válaszólnak; a ki kopog annak ajtót nyitnak.

K. Minő állapotban lépett ön a páholyba?

V. Se nem meztelenül, se nem öltözve — az ártatlanságnak és annak jelképétől, hogy az erénynek nincs szüksége külső diszitményre.

K. Mi történt önnel azután?

V. Különféle próbák után a páholy főmestere szabadkőművesnek avatott fel.

K. Mit tett ön akkor?

V. Fogadást, hogy a rend titkait megőrzöm.

K. Milyen kötelék fűz minket egymáshoz?

V. A szabadkőművesség.

K. Mi a szabadkőművesség?

V. Egy philanthropiai, philosophiai és progressiv intézmény, melynek alapja az Isten létezése és a lélek multhatatlansága; tárgyai pedig a jótékonyosság, a közerkölcsiség; a tudományok és művészetek tanulmányozása, és minden erény gyakorlása.

K. Szabadkőműves ön?

V. Testvéreim annak ismernek el.

K. Mi a szabadkőműves?

V. Jó erkölcsű szabad ember, ki a gazdagnak és szegénynek, ha erényesek egyaránt barátja.

K. Mi végett jön ön a páholyba?

V. Hogy szenvedélyeimet legyőzni, akaratomat alárendelni tanuljam, és hogy a szabadkőművességben haladást tegyek.

K. Hol vétetett föl szabadkőművesnek?

V. Egy igazságos és tökéletes páholyban.

K. Mi szükséges arra hogy egy páholy tökéletes legyen?

V. 3 igazgatja, 5 világítja, és 7 teszi igazságossá és tökéletessé a páholyt.

K. Ki a három?

V. A főmester és a felügyelők.

K. Mióta szabadkőműves ön?

V. Azóta, hogy a világosságot nyertem.

K. Hogyan ismerhetem föl hogy ön szabadkőműves?

V. Jel, szó és érintés által.

K. Hogy adjuk a szabadkőművesi jeleket?

V. Szögmértékben, szinmértékben és függirányosan.

K. Adja meg a jelt.

V. (Megtörténik).

K. Mit jelent ezen jel?

V. Azt, hogy inkább a torkomat engedem felmetszetni, semhogy eláruljam a szabadkőművesek titkait.

K. Adja meg az érintést az 1-ső felügyelő testvérnek.

V. (történik a mire az 1-ső felügyelő mondja: „helyes, Főmester“).

K. Adja meg a szót.

V. Nem tehetem. Adja meg az első betűt; megadom aztán a másodikat. (történik.)

K. Miért használják a szabadkőművesek a hármasszámot kopogásnál, tapsnál, felkiáltásnál, járásnál és csóknál?

V. Mert a hármasszám jelképe az istenség főtulajdonainak, a melyek: Végtelenség, örökkévalóság és mindenhatóság.

K. Milyen alakú a páholy?

V. Egyenszögű egyközeny.

K. Milyen irányban van hosszúsága?

V. Keletről nyugatra.

K. És szélessége?

V. Délről éjszakra.

K. Magassága?

V. A Zénithtól a Nadirig; azaz a földszinétől a végzetetlenig.

K. Mit jelentenek ezen mértékek?

V. Azt, hogy a szabadkőművesség általános.

K. Miért vagyon a páholy keletről nyugatra helyezve?

V. Mert a szabadkőművesség, úgy mint a napsugarak keletről nyugatra vette útját.

K. Mit ért ön a páholy alatt?

V. Páholynek nevezzük azon titkos helyet, mely a szabadkőműveseknek menedékkül szolgál, hogy ott munkáik védve legyenek.

K. Mi szolgál támaszul a páholyoknak?

V. 3 erős oszlop, melynek nevei: bölcsesség, erő és szépség és melyek symbolic képviselve vannak a főmester és a felügyelők által.

K. Mért vétette föl magát szabadkőművesnek?

V. Mert sötétségben lévén, világosság után vágyódtam.

K. Mit látott midőn világosságot nyert?

V. A napot, a holdat és a páholy főmesterét.

K. Mily symbolicus kapcsolat van ezen planeták és a páholy főmestere közt?

V. Valamint a nap vezérli a nappalt, a hold az éjt, úgy a főmester a páholyt, hogy világítsa.

K. Hol ül a főmester a páholyban?

V. Keleten.

K. Miért?

V. Valamint a nap a keleten támad, hogy megkezdje pályafutását, úgy a főmester is a keleten ül, hogy a páholyt nyissa meg, és a munkásoknak munkát adjon.

K. Hol ülnek a felügyelők?

V. Nyugaton, hogy segítsék a főmestert a munkában, és fizessék a munkásokat úgy, hogy azok megelégedve távozhassanak.

K. Hol ülnek a tanoncok?

V. Éjszakon; ez lévén a legkevésbé kivilágított hely; a mi azt jelenti, hogy ők még nem részesültek a szabadkőművességnek tökéletes oktatásában.

K. Mi a szabadkőművesek munkája?

V. Istent imádni, felebarátjával jót tenni, az előítéleteket leküzdeni, és saját tökéletesbülésére törekedni.

K. Hány éves ön?

V. Három éves.

TARTALOM

I. Magyarok 2. Könyvtár-építéséről a Károlyi-Fürdőnél. Összesen 10 oldal.

II. Magyarok 3. Könyvtár-építéséről a Károlyi-Fürdőnél. Összesen 10 oldal.

3.

LEGÉNY-FÜZET.

Országos Széchényi Könyvtár

TARTALOM.

1. Megnyitás. 2. Fölvételi előkészület. 3. Fölvétel. 4. Berekesztés. 5. Oktatás.

Rövidítések.

Ugyanazok, melyek az 1. fokban előfordulnak.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

M e g n y i t á s.

Észrevétel. A munkák mindig első fokban kezdődnek, a befejezés, és a tanoncok távozása után.

Fm.: egy, a felügyelők által ismételt kalapácsütést tesz, és mondja:

„Fel testvéreim és rendbe! (az első fok szerint történik) Felügyelő testvéreim, győződjétek meg, vajjon oszlopaik előtt valamennyi testvér legény-é?”

A felügyelők bejárják oszlopaik oldalát, szó, jel és érintés útján meggyőződnek, hogy valamennyi testvér legény, és egy kalapácsütés után külön-külön jelentést tesznek a fm.-nek. Ez a keleten körülnez, ha szükségesnek tartja, vizsgál, és mondja:

„A keleten is úgy van.”

(Minden vizsgált testvér a legény-rendbe tér át.) Erre a fm.: következő 5 kérdést intézi a két felügyelőhöz, felváltva:

K. „1-ső f.: t.:em, legény-e ön?”

V. „Az vagyok.”

K. „Miért vétette föl magát legénynek?”

V. „Hogy a G. betűvel ismerkedjem meg.”

K. „Hány éves ön?”

V. „Öt éves.”

K. „Hány órakor kezdik a legények a munkát?”

V. „Délben.”

K. „Hány óra van?”

V. „Dél.”

Fm.: „Ha tehát dél és ez az óra, melyben a legények megszokták kezdeni a munkákat, nyissuk meg azokat.”

Fm.: 5 ütést tesz a kalapácsal, és mondja:

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Rendünk Nagymesterének nevében, és Magyarország N.: O.: e védelme alatt megnyitom ezen tiszteletreméltó P.: legény-munkáit a fok jelével és tapsával! Felém a jellel! (történik) felém a tapssal! (történik) A munka meg van nyitva; foglaljanak helyet testvéreim!

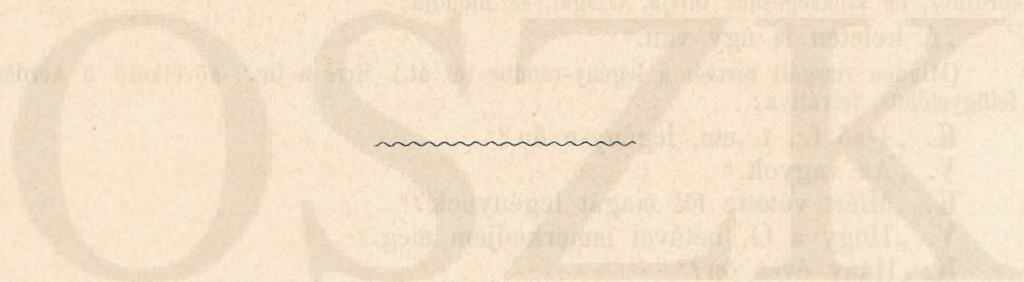
Ezután a Fm.: felolvastatja az utolsó munka jegyzőkönyvét, mely az első fokban szokásos módon tárgyalatik.

Erre a fm.: előadja a napirenden levő tárgyat, mely rendszeren csak fölvétel szokott lenni.

Fölvételi előkészület.

Az a tanonc, a ki díjmelést kér, a kitűzött napon megjelenvén, előbb a tanonc-p.-ban vizsgát tesz az első fokbeli oktatásból; a tanoncokkal a p.-ból távozik, az előcsarnokban marad, és tanonc-jelvényeivel ellátva, ott várja be a bevezettetést.

Országos Széchényi Könyvtár

F ö l v é t e l.

Mindenekelőtt titkos szavazás történik. Általános többség kedvező eredménynek tekintetik; és ily esetben a Fm.: kiküldi a vizsgáló testvért, hogy a tanonczot az ajtóhoz vezesse. Ez megtörténik, és a tanoncz, foka szerint kopog az ajtón. A fm.-nek következő kérdéseit, és a tanoncznak következő válaszait az ajtót félig felnyitó templomőr ismétli. A vizsgáló segíti a tanonczot válaszaiban.

K. „Ki kopog?”

V. „Egy tanoncz.”

K. „Mi a neve, hány éves, és mit kíván?”

V. N. N. tanoncz-testvér. 3 éves, díjmelést kér.”

K. Kérjék tőle a tanoncz-szót, jelt és érintést; s ha ezek helyesek, vezessék be őt.”

(A tanoncz mindezt megadja a vizsgáló testvérnek, és ennek kíséretében belép tanonczlépésekkel, és köszön.)

FM.: „Testvérem, ön díjmelést kér!”

„Midőn szemei megnyitak a világosság előtt ön földiszittetett a munka kötényével, és beleegyezett abba, hogy a munkás szerény nevét viselje. Azóta, ön dolgozott a kalapács vezetése alatt, mely önre nézve a vezető hatalom jelképévé lett. Ön meggyőződött, hogy e világon a legnagyobb dolgok is néha a legszerényebb nevet viselik.

Igy van ez nálunk is, hol minden a munka szerény jellegét ölti. A titok fátyola újra fölleben; a szabadkőművesség temploma világosabbá lesz, és ön új szimbólumokkal fog megösmernedni.”

Üljön l e testvérem — (megtörténik az oszlopok közt.)

„Midőn tanonczezzá lón, iparkodtunk kimutatni ön előtt, hogy a tökély bizonyos fokának elérhetése munkát és kitartást föltételez. Ön jelenleg is próbákon fog átmenni, melyek egyszerűbbek ugyan, de azért nem kevésbbé titokszerűek, és jelképesek. Ezek hadd tüntessék föl ön előtt, hogyan lehet a legszerényebb anyagi munkától a szellem legmagasabb munkájához áttérni és ön meg fog győződni, hogy munka által ösmereteink látköre tágul; a miért is a sz.: kőmivesnek legszentebb kötelessége a munka cultusát gyakorolni és terjeszteni.

„Tekintse meg a lábainál fekvő szőnyeget. E körül ön 5 utazást teend.”

„Vizsgáló testvérem, tétesse meg vele az első utazást“ (történik; kalapács és véső adatván a tanoncz kezébe.)

„Testvérem, az első út a legény első munka-évének jelképe. A véső és kalapács arra szolgál, hogy a durva követ megfaragjuk. Így az ember is képes kivetközni szenvedélyeiből és érdemessé lenni arra, hogy a szabadkőművesség által emelt erkölcsi épületbe beléphessen.”

„Vizsgáló testvérem, tétesse meg a második utazást.” (történik; körmérő és vonalzó adatván a tanoncz bal kezébe.)

„A második utazás a legény második munka-évének jelképe. Körmérő és vonalzó szükséges, hogy a megfaragott nyers anyagon helyes vonalokat rajzolhassunk,

a mi annyit tesz, mint: vonalt huzni tudni a jó és rossz között. A vonalzó és körmérő azt is jelentik, hogy önt Rendünkbe lépésétől haláláig, a szabadkőművesi világosság két legerősebb szövétneke, tudillik a Bölcsesség és Igazság kísérje.“

„Vizsgáló testvérem, tétesse meg a 3-ik utat (történik. A tanonc kezében marad a vonalzó; az utazás bevégeztével emeltyüt adnak kezébe.)

„A harmadik utazás a legény 3-ik munka-évet jelképezi. Kezében hagyják a vonalzót, mert ennek használata annyi tudományt föltételez a legénynél, hogy tudja, minő anyagot, és hol kell azt alkalmazni. Tanulja ön ebből saját szellemi és erkölcsi tulajdonai helyes használatát. Az emeltyü pedig jelképe azon férfias erőnek, mely ellentáll mindennek, a mi szeny, önkény és igazságtalanság!“

„Vizsgáló testvérem tétesse meg a 4-dik utat.“ (történik, a vonalzó marad; de emeltyü helyett szögmerőt adnak kezébe.)

„A 4-dik utazás a legény 4-dik munka-évet jelképezi. A vonalzót és szögmerőt együtt kell használni a kő mennyisége és helyes fekvése megállapítására — a szabadkőművesség következetes tökéletesítő munkájában; nem elégti a tudományt lelki ismeret nélkül! — tanítsa ön testvéreit, vezérelje lépteiket; de mindenekelőtt tündöklőlk saját jó példája által!“

„Vizsgáló testvér, tétesse meg az 5-ik és utolsó utat.“ (történik üres kézzel.)

„Az 5-ik utazás a legény 5-ik és utolsó munka-évének jelképe. Üres kézzel történt meg, mert a legénynek ez utolsó évben mesterségének elégséges ismeretével kell birnia, hogy ez évet egészen szellemi kiképzésére fordíthassa. Az ész munkájának kell magát szentelnie, testvérem! Tekintse örökre megszakítottaknak azon kötelekeket, a melyek önt netalán még az előítélthez és tévedéshez fűzhetnék.“

Összes utazásai azt jelentik, hogy a legény emeljen templomot A.: V.: E.: N.: É.: M.: E templom építő anyaga és művésze önmaga legyen szive és esze által!“

Maradjon távol, testvérem, a nagyravágyás küzdelmeitől! Iparkodjék kiképezni bensejében azon erényeket, a melyek a becsületes ember sajátjai. Így felelhet meg legjobban azon küldetésnek, a melyet körünkben elvállalt, így szerezheti meg azon lelki nyugalmat, mely csak a tiszta lelkismeret szülöttje.“

„Vizsgáló testvérem, vezesse fel testvérét a templom rejtelmes lépcsőzetén; hadd fedezze fel a ragyogó csillagot, és a G. betüt, mely annak közepén tündöklök. (Felvezetik a szőnyegre.)

Tekintse meg feje fölött a ragyogó csillagot! Ez a lángész jelképe, mely a nagy eszméket és nagy tetteket teremti. A csillag közepén tündöklök G. betü bölcséleti monogramja a nemzésnek, melynek két kifejezése: Istenség és Teremtés. E betü a következtetés fonalán egyszersmind a munka, tudomány és bölcsesség jelképe.“

„Vizsgáló testvérem vezesse keletre legény-lépésekkel a fölvavatandó tanonczot, hadd tegye le fogadalmát (történik a tanonc első fokú rendben áll.) „Fel, testvéreim és Rendbe!“ (történik.)

„Én N. N. első esküm hite alatt esküszöm és fogadom, hogy a velem közlendő titkokat hiven megőrzöm, és se tanoncznak, se senki másnak semmi módon fel nem fedezem. A.: V.: E.: N.: É.: M.: engem úgy segélyjen.“

A Fm.: a kardot a tanonc homlokára teszi, 5 kalapács ütést tesz rá, és mondja:

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Magyarország N.: O.: e védelme alatt a rám ruházott hatalomnál fogva felveszem és felavatom önt sz.: k.: legénynek! (Fm.: leteszi a kardot, és testvéri csókot ad.) „Testvéreim üljenek le! Testvéreim, eme foknak is vannak szavai, jelei és érintése. Megismertetem önnel. (történik) „Mint legény, kötény álladzóját lehajtva fogja viselni. Menjen, és ismertesse meg magát a felügyelőkkel.“

(Történik az új legény az oszlopok közt Rendben megáll; az 1-ső f.: jelenti:

„FM.: Szó, jel és érintés helyes!“)

FM... „Felügyelő testvéreim, hirdessék ki oszlopaiknál, hogy testvéreink ezen-tül N. N. testvért e t.: P.: tagját legénynek ismerjék el, és mint olyat szeressék.“

(A felügyelők ismétlik a hirdetést.) Üdvözöljük testvérünk díjmelését. Fel, testvéreim! felém a jellel! felém a tapssal!“

(A legény viszonozza a tapsot, melyet is a p.: fedez.)

„Szertartás Mester, vezesse az új legényt helyére. (történik) Szónok-testvérem öné a szó. (A szónok alkalmi beszéddel üdvözli az új legényt.)

Ezzel a fölvetel be lévén fejezve az indítvány-zsák, és az özvegy perszelye köröztetik.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

B e r e k e s z t é s .

FM.: egy ütést tesz a kalapáccsal, a melyet a felügyelők ismételnék.

K. „1-ső f.: t.: em hány éves ön?”

V. „Öt éves vagyok főmester!”

K. „Hány órakor végződik a legények munkája?”

V. „Éjfélkor.”

K. „2-dik f.: t.: em, hány óra van?”

V. „Éjfél.”

FM.: Ha tehát éjfél van, és ez az óra, melyben a legények munkája végződik, fejezzük be. — Föl testvéreim, és rendbe.” (történik) FM.: 5 ütést tesz:

A.: V.: E.: N.: E.: M.: D.: Rendünk Nagy mesterének nevében, és Magyarország N.: O.: e védelme alatt berekesztem ezen t.: P.: legény munkáit a fok jelével és tapsával!

Felém a jellel! (történik) Felém a tapssal! (történik) A munka be van rekesztve, Távozzunk békében;

Észrevétel. Ha mester-fok munkájára kíván áttérni a Fm.:, az utolsó szavak helyett azt mondja:

„A legények távozzanak békében.”

Ha valaki a testvérek közül kívánja a mester-fok munkáját, azt úgy kéri, mint az 1-ső fokban.

O k t a t á s.

(Az első foku jegyzet ide is értendő.)

K. „Legény-e ön?”

V. „Igen is, az vagyok.”

K. „Miért vétette fel magát legénynek?”

V. „Hogy megtanuljam a G. betűt, mely Istent, nemzést és mértant jelent, mint ezek monogramma: jelesül azért, mert a régieknél Gnosis annyit jelentett, mint szellem és anyag — és mert a nemzés magában foglalja a teremtőt és a teremtményt; és mert a mértan a tudományok tudománya, melynek útján az anyagok kiterjedését határozzuk meg; valamint deductióinak rendszere útján feljutunk Istenig.”

K. „Hogyan vétetett fel legénynek?”

V. „Az éjszaki oszloptól átmenve a déli oszlophoz, és fölmenve a templom 7 lépcsőjén.”

K. Melyik ajtón ért a lépcsőkhöz?”

V. „A nyugati ajtón.”

K. „Utját állották-e?”

V. Igen is, a templomór állított meg és szót, jelt és érintést kért.”

K. „Mit látott templomba léptekor?”

V. „Két nagy oszlopot.”

K. Miből voltak azok?”

V. „Érezből.”

K. „Mi volt a magasságuk?”

V. „8 arasz (Cubitus).”

K. „Köbszélességök?”

V. „4 arasz.”

K. „Vastagságuk?”

V. 4 új.

K. Üresek voltak tehát?

V. Igen is; és pedig azon czélból, hogy a munkaszereket, és a tanoncok és legények fizetésére szolgáló kincset el lehessen rejteni bennök.”

K. „Hogyan kapják a legények díjakat?”

V. „Szó, jel és érintés után.”

K. „Ugyanazok-e ezek, mint a tanoncoknál?”

V. „Nem; egészen különbözők.”

K. „Adja meg a legény-jelt.”

V. (történik)

K. „Mi a jövet-szó?”

V. — — — — —

K. „Adja meg a szentszót.”

V. „Nem tehetem. Adja ön az első betűt; majd megmondom a másodikat, (történik.)

K. „Adja meg az 1-ső f.: t.: nek az érintést.“

V. (történik) Az 1-ső f.: mondja: „Az érintés helyes, Fm.:.“

K. „Hány diszitmény van páholyában?“

V. „Három — a koczkás kövezet, a ragyogó csillag, és a csipkés bojt.“

K. „Mire szolgálnak, és mi a szellemi jelentőségök?“

V. A koczkás kövezet a nagy kapu bejárását disziti — a ragyogó csillag közepén világítja a páholyt; és a csipkés bojt disziti a sarkokat. — Jelentőségök a következő: — a koczkás kövezet mutatja a szoros egységet, mely a szabadkőművesek közt fönnáll; — a ragyogó csillag azon világosságot, melyet a sz.: k.:ség hivatva van terjesztetni a világon; a csipkés bojt pedig azon lánczot, mely e föld minden sz.: k.:ét egybefűzi.“

K. Van-e páholyában ékszer és mennyi van?“

V. „Igen is, van 6, jelesül 3 ingó és 3 ingatlan.“

K. „Melyek az ingó ékszerek, mire szolgálnak, és mi a jelentőségök?“

V. „A szögmérő, szinmérő, és a súlyón. Az első arra szolgál, hogy az anyagot 4 szögbe hozzák; a második arra, hogy a köveket, színirányba tegyék; a harmadik, hogy az épület alapjait függirányosan megvessük. Jelentőségök pedig következő: A szögmérő azt jelenti, hogy tetteink az igazság által legyenek szabályozva; a szinmérő a sz.: k.:ek közt uralkodó tökéletes egyenlőséget tünteti föl; a súlyón pedig azt, hogy minden tökély felülről jön.“

K. „Melyek az ingatlan ékszerek, mire szolgálnak, és mit jelentenek?“

V. „A nyers kő, a köbkő, és a rajztábla — a nyers kővön a tanoncok dolgoznak; a köbkővön a legények élesítik szereiket; a rajztáblán a mesterek rajzolják a terveket — a nyers kő az ember képe, mielőtt ő sz.: k.:é lett; a köbkő mutatja, minő gondot fordítunk a bűn nyomainak eltörlésére; a rajztábla végre jelképe a jó példának, melylyel a mester az alsóbb fokuaknak tartozik.“

K. „Hány jel van a legény-fokban?“

V. Öt, a vocalis, gutturalis, pectoralis, manualis és pedestris.“

K. „Mire szolgálnak ezek?“

V. „A vocalis a tanonc- vagy legény-szó adására, a gutturalis a tanonczjel, a pectoralis a legényjel adására, a manualis a két fok érintésére, és a pedestris a két fok lépésének tételére szolgál.“

K. „Hol tartózkodnak a p.: ban a legények?“

V. „Délben és éjszaken. — Délben, hogy a mesterek segítségére legyenek, és tanuljanak; — éjszaken hogy tanítsák a tanoncokat.“

K. „Hogyan dolgozik a legény mesterével?“

V. „Örömmel, buzgósággal és szabadságban.“

K. „Meddig segíti mesterét a legény?“

V. „Mig el nem érte a mester-kort.“

K. „Megkapta-e ön a díját?“

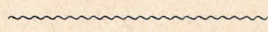
V. „Megvagyok elégedve.“

K. „Hol kapta meg?“

V. „A déli oszlopnál.“

K. „Hány éves?“

V. „Öt éves vagyok.“

4.

MESTER-FÜZET.

Országos Széchényi Könyvtár

TARTALOM.

1. Megnyitás. 2. Fölvételi előkészület. 3. Fölvétel. 4. Berekesztés. 5. Oktatás.

Rövidítések.

Mint az 1. fokban.

A czimzéseknél:

F.: T.: M.: Főtisztelendő Mester.

I.: T.: Igen tisztelendő.

T.: Tisztelendő.

M e g n y i t á s.

Észrevétel. A munkák mindig első fokban kezdődnek; az után 2-ik fokba mennek át. Ennek befejezése, és a legények távozása után a

F.: T.: M.: egy, a felügyelők által ismételt kalapácsütést tesz, és mondja:

„Fel Testvéreim és rendbe! (a 2-dik fok szerint történik.) **I.: T.:** felügyelő testvéreim, győződjének meg, vajjon oszlopaik előtt valamennyi testvér mester-é?”

(A felügyelők bejárják oszlopaikat, és szó, jel és érintés útján meggyőződnek, hogy valamennyi testvér mester — és egy kalapácsütés után külön-külön jeleatést tesznek a **F.: T.: M.**-nek. Ez a keleten körülnez, és ha szükségesnek tartja, vizsgál, és mondja:

„A keleten is úgy van.”

(Minden vizsgált testvér mester-rendbe tér át.)

F.: T.: M.: „**I.: T.:** 1-ső f.: t.: em, hány órakor kezdődik a közép-szoba munkája?”

V. „Délben.”

F.: T.: M.: „**I.: T.:** 2-ik f.: t.: em, hány óra van?”

V. „Dél.”

F.: T.: M.: Ha tehát dél van, és ez az óra, melyben a közép-szoba munkái kezdődnek; nyissuk meg azokat.”

F.: T.: M.: 3-szor 3 ütést tesz a kalapácsal — és mondja:

„**A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.:** Rendünk Nagy-Mesterének nevében, és Magyarország **N.: O.:** e védelme alatt megnyitom ezen t.: **P.:** mester-munkáit a fok jelével és tapsával; felém a jellel, (történik) felém a tapssal! (történik). A közép-szoba munkája meg van nyitva; foglaljanak helyet t.: testvéreim!”

Ez után a **F.: T.: M.:** felolvastatja az utolsó munka jegyzőkönyvét, mely az első fokban szokásos módon tárgyalatik.

Erre a **F.: T.: M.:** előadja a napirenden lévő tárgyat, mely rendszeren csak fölvetel szokott lenni.

Megjegyzés. A mester p.: közép-szobának neveztetik; a főmester: Főtisztelendő Mester; a felügyelők: Igen tisztelendő mesterek, a többi mesterek: Tisztelendő Mesterek. Felvétel alatt a kelet **D e h b i r**-nek, a műhely többi része **H i k a l**-nak neveztetik.

Ott, hol a mestereknek külön helyiségek nincsen, és a közönséges helyiség alakítottatik át középszobává, az első és második foku előzetes munkákban a tanoncok és legények részt nem vehetnek azon esetben, ha a helyiség már a középszoba diszitményeivel van ellátva.

2.

Fölvételi előkészület.

Az a legény, a ki díjmelést kér, a kitűzött napon megjelenvén, az előcsarnokban marad, legény jelvényeivel ellátva, és ott várja bevezettetését.

A Dehbir-t és Hikal-t függöny választja el, és a F.: T.: M.: a Hikalban a függöny előtt foglal helyet — a Hikalban csak 3 gyöngye világ ég — a mesterek komoran ülnek, fejüket kezökre támasztva.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

F ö l v é t e l.

A legénynek a mesterek közé fölvétele az utolsó munkában szavazással el lévén döntve és ujlag megerősítve, a vizsgáló mester a jelöltért megyen, és midőn vele a P.: ajtajához ért, a legény a 2-ik fok szabályai szerint kopog.

A templomőr erről a 2-ik f.:nek, ez az 1-ső f.:nek, ez utóbbi pedig a F.: T.:nek jelentést tészén.

F.: T.: M.: „I.: T.: 1-ső f.: t.: tudja meg, ki legyen az a munkás, a ki mint legény kopog a mesterek ajtaján?“

Midőn ezen kérdés, a két felügyelő által ismételve a templomórhöz jut, ez felnyitja az ajtót, és kérdi:

„Ki kopog így?“

A vizsgáló m.: felel:

„N. N. legény ki szavazás utján méltónak találtatott a 3-ik fokra, s a ki a próbákat kívánja kiállani.“

Ezen válaszra, melyet a templomőr a 2-ik és 1-ső f.: sorban, ismételnék a F.: T.: mondja:

„Szertartások mestere t.: t.:, csatlakozzék vizsgáló testvérünkhöz, és vezessék be a legényt a szokott módon.“

E rendelet teljesítettik; az ajtók felnyitvatnak, a felveendő bevezettetik, mégpedig hátra felé lépve, és a két oszlop közé állittatik, mindig hátat fordítva a keletnek s kísérve a vizsgálótól és a szertartások mesterétől. Az ajtók betétnék, és a F.: T.: így szól:

„Legény, megígéri-é hogy semmit se árul el abból, a mit itt látni és hallani fog, még azon esetre sem, ha a kiváut fokba fel nem vétetnék?“

V. „Igérem.“

K. „Midőn mester kíván lenni, célja nemde mindinkább kiképződni és tökéletesedni.“

V. „Igen.“

K. „Szabadkőművesi szavára fogadja-e, hogy igazat mondott?“

V. „Igen.“

K. „Válaszát megerősítendő és annak a szabadkőművesség szent jellegét adandó, kész-e ön ígéretét a szabadkőművesi jellel is megerősíteni?“

V. „Igen.“

F.: T.: M.: „T.: vizsgáló testvérem, fordittasson arcot a legénnyel, és erősíttesse meg vele ígéretét foka jelével.“

(A fölveendő megfordul, és a legény-jelt adja.)

F.: T.: M.: „T.: vizsgáló t.: és ön T.: szertartásmester, vezessék a fölveendőt legénylépésekkel helyére.“

(A koporsóval szemben leültetik.)

F.: T.: M.: „Ravatalt lát ön emelve, testvérem, műhelyünk közepén; gyászkárpit takarja falait, s arcunkon olvashatja ön a gyászt, mely keblünket eltölti. A munka által előidézett áldás tele tevékenység helyett, melyet ön a mesterek szenté-

lyében láthatni remélt, csak mély bánat jeleit szemléli. Kezünk elhagyta a vésőt, s a rajzablát, és mi a semmisüléshez hasonló tétlenségben sinlődünk. Miért? Ezt ön előtt felderíteni első kötelességem.

E gyászünnepély oly esemény emlékére tartatik, mely egy simbolicus jelentőségénél fogva rendünk által elfogadott legenda szerint, hajdan társulatunk követői körében történt.

Ne téveszsze szem előtt, hogy a szabadkőművesség mindig jelképekben dolgozik, s feszítse meg elméjét azon jelképek megértésére, a melyekkel itt találkozni fog, és a melyek bővebb magyarázatát később fogom adni.

A szabadkőművesi hagyomány szerint: Hiram, Tirus királya Hiram Abi a híres építésszt küldé Salamon királyhoz, a jeruzsálemi templom építésének vezetésére.

Hiram Abi számos munkás fölött rendelkezett, s azokat 3 fokba osztotta be: a tanonc-, legény- és mester fokba.

Minden foknak külön titkai voltak, s a tagok, bizonyos szavak, jelek és érintések útján ismertek egymásra.

A tanoncok és legények az oszlopok előtt, a mesterek a közép-szobában vették fel fizetésüket; melyet azonban a templom fizető hivatalnoka csak szigorú vizsgálat, — úgynevezett téglázás — után fizetett ki.

Három gonosz legény közeledni látván a templomépítés befejezését, és el nem érhetvén a mester-fokot, összebeszélt, hogy érdemes mesteröktől esellel vagy erőszakkal elsajátítják majd a mester-szót, jelt és érintést.

Jól tudták a gonosztevők, hogy Hiram minden este a munka befejezése s a munkások távozása után meg szokta vizsgálni az épületet. Lesbe álltak tehát egyenként a templom 3 kapuja alatt.

A mester, befejezván szokott vizsgálatát, a dél kapun át vala távozandó, midőn az ott elrejtett legény, kezében tartván a vonalozót, útját állja s a mester-szó és jel kiadását követeli. „Szerencsétlen,“ válaszola Hiram „jól tudod, hogy kötelességem, melyet élted veszélyével is, kész vagyok teljesíteni, — tiltja azt neked adnom. Nem ily módon szokás azt közölni. Erdemeld ki, s akkor el is nyered.“ — Erre a támadó azonnal Hiram fejére akart sújtani a vonalozóval; de a rosszul mért csapás a mesternek csak vállát érte; aki is futásnak eredvén, a nyugati kapúhoz ért. Ott azonban a második legényt találta emeltyüvel fölfegyverkezve. Ez hasonló követelésére ugyanazon választ nyervén, az emeltyüvel Hiramra csapott, s a menekvő áldozatot nyakon sújtotta. Hiramban még volt annyi erő, hogy a keleti kapuhoz futhasson. Itt a harmadik legényre bukkant, ennek is hasonló követelését megtagadta lankadatlan erélylyel; a mire a gonosztevő a kezében lévő kalapácsal oly erős ütést tön Hiram homlokára, hogy ez azonnal halva rogyott össze a gyilkos lábainál.

A gyilkosok csakhamar felismerték a büntett szörnyiségét, és sikertelenségét. Első gondjuk vala a tett jeleit elrejtteni. Felvették tehát a mester hulláját, s elásták a mezőn.

A borzasztó tett híre azonban csakhamar elterjedt a Hiram parancsa alatt álló munkások körében. A mesterek összegyültek műhelyökben — melyet gyász jelül fekete színbe borítottak; — egyideig egészen a fájdalomnak adván oda magukat. Végre elhatározták, hogy mindent el fognak követni a mester hullája fölfedezésére, hogy azután tisztos temetkezésben részesíthessék és tulajdonába juthassanak azon rejtelmes ékszernek, a melyet Hiram mindég nyakán viselt, és a melyen A.: V.: E.: N.: É.: M.: neve és a mesterek titkos elnevezése kitörülhetetlen betűkkel volt följegyezve.

Fáradtságukat teljes siker koronázta.

Legény! Midőn ön belépett, elhatároztuk, hogy utánozva azt, a mit a mesterek akkor tettek, keresést és kutatást fogunk szinleni. Akar-e hozzánk csatlakozni e visszaemlékeztető szertartás végbevételében?“

A felveendő mondja:

„Igen.“

F.: T.: M.: „I.: T.: 2-ik f.: t.: parancsolja meg a fölveendőnek és egy mesternek, hogy önt kövessék, s tegyék meg kutatásaikat az égöv négy fő pontján, északon kezdve.“

A 2-ik f.: és az őt kísérő testvérek körüljárják a páholyt, éjszakai kezdve, s midőn a nyugatra visszaérnek, a 2-ik f.: következőleg szól:

„F.: T.: M.: fáradságunk sikertelen volt.“

F.: T.: M.: „Ismételjük a kísérletet. I.: T.: 1-ső f.: t.: vegyen magához két mestert; esatlakozzék a három testvérhez a kinek fáradsága az imént sikertelen volt, és fogjanak új kutatáshoz délről indulva.“

A két felügyelő s az őket követő 4 testvér körüljárják a páholyt délről indulva, s midőn a nyugatra visszaérnek, az 1-ső f.: szól:

„F.: T.: M.: fáradságunk sikertelen volt.“

F.: T.: M.: „I.: T.: testvéreim 1-ső és 2-ik F.: szólítsák fel még egyszer azon testvéreket, a kik önökkel voltak, hogy újra kövessék önöket. Én részemről két testvért veszek magamhoz, és újra megkezdjük a legszigorúbb kutatást. Talán kedvez a szerencse, hogy fölfedezhessük a mester hulláját.“

A 9 testvér megindul. Háromszor járják körül a koporsót, az első körjárat után megállanak, s a 2-ik f.: mondja:

„Egy halmot látok, melynek földjét úgy hiszem nem rég hányták fel.“

F.: T.: M.: „közeledjünk a hely felé.“

A második körút után újra megállanak, s az 1-ső f.: mondja:

„Ama halmon egy ákác ágat látok.“

A mire a F.: T.: M.: azt válaszolja:

„Közeledjünk mind inkább ama helyhez. — E jelek azt reméltetik velem, hogy kutatásaink czéljához közeledünk.“

A harmadik körút után háromszor lépnek át a koporsón, megállanak, a F.: T.: M.: pedig szól:

„Az ákác-galyat bizonyára azért tették e halomra Hiram gyilkosai, hogy felismerjék a helyet, a hová temették. Megvagyok győződve, hogy kutatásunk nem lesz hasztalan. Legény, szakítsa ki az ákác-ágot (történik) testvérek! Meglehet, hogy Hiram gyilkosai elrabolták tőle a mester-szót és jelt. Az első jel tehát a melyet teendünk, és az első szó a melyet ajkunk ejtend Hiram hullája fölfedezése után, legyen ezentúl és örökre a mester-jel és szó rendünkben.“

(A testvérek megegyezésök jeléül karjokat nyujtják ki.)

F.: T.: M.: „Vizsgáljuk meg tehát a földet testvéreim.“

A F.: T.: M.: emeli a koporsó fátyolát, a testvérek a borzadás jelét adják; a F.: T.: M.: a koporsóra hajol, s úgy tesz, mintha a holt testhez nyúlna, és szomorúan mondja:

— — — — „A hús levált a csonttól.“

F.: T.: M.: Csakugyan igaz tehát! itt tekszik mesterünk hullája!

F.: T.: M.: újra a koporsóra hajol s felegyenesedve, azt mondja:

„Hála legyen A.: V.: E.: N.: É.: M.: nek, ime mesterünk rejtelmes ékszere! (kiveszi és mutatja.) Ime közepén fénylik a G betű, az Örökkévaló nevének első betűje! — Szüntessük meg panaszainkat testvéreim, és vigyük megbecsülhetlen kincsünket a szentek szentélyébe!“

(A válasz-függöny földrelebben; a Dehbir fényesen ki van világítva. A F.: T.: oda lép, és elteszi a Deltát a keletet diszitő keretbe, a tt.: elfoglalják helyeiket, kivéve a vizsgálót és a szertartások mesterét, a kik a felveendőnél maradnak. Ez utóbbi mindig kezében tartja az ákác-ágot. F.: T.: karszékebe ülve a felveendőhöz következőleg szól:

„Legény! Elérkezett a pillanat, a melyben meg kell, hogy fejtsem ön előtt azon erkölcsi tanulmányt, a mely az imént lefolyt allegoricus jelenetekben rejlik.

Hiram mint jelképe a nevezetes férfiúnak, a kitünő munkásnak, ki művészetben és tudományban, valamint erényben is nagy volt, követendő példaként tündöklük előttünk. Az ember munkára született, a melyet nemesíteni tartozik, a jónak mivélése által. Társaságunk tiszteli a munkát, mint egyik legtisztább kútfejét az emberiség boldogságának, számüzi tehát a hanyagságot, és jó erkölcsüekké tévén tagjait, iparkodik őket képesekké tenni az emberiség erkölcsiségének előmozdítására.

Hiramot három gonosz legény üldözi, és meggyilkolja.

Ez jelképe azon küzdésnek, melynek az ember három főbün által ki vagyion téve, és azon erkölcsi halálnak, mely őt e bünök útján eléri. E három — a társadalomra nézve legkártékonyabb bün pedig: a tudatlanság, képmutatás és nagyravágyás.

Azon 9 testvér pedig, a ki a nagyhirü mester hullája fölkeresésére indul, jelképezi a fennemlített bünökkel ellentétes erények, t. i. a tudomány, igazság és önzetlenség apostolait.

Kevesen voltak, s czélt nem értek; később egyesülvén, teljes sikert arattak. Ez jelképezi azon alaptétel igazságát, hogy az egyesülésben rejlik az erő; valamint azon mondat helyességét, mely ekképen szól:

„Keressetek s találni fogtok!”

E mesterek példájára egyesüljünk mi is, és csoportosuljunk a közerkölcsiség zászlója körül, mely a szabadkőművességnek is zászlója. Küzdjük le szenvedélyeinket; gyakoroljuk az erényt, s különösen a türelmet és az emberiség szeretetét; Hiram példájára válasszuk inkább a halált, sem mint megszegnök fogadalmunkat, mely szerint mindig az erény útján kell haladnunk.

Meg jön a világosság. — Valamint a jelen szertartásban is fényes világosság követte a mély sötétséget a magasztos Delta megjelentével.

Ez, kedves T.:, titkainknak és a szabadkőműves-mester elveinek igaz és természetes magyarázata. Ebből megítélheti, mennyire magasztos a mi intézményünk, mely tiszteletnek s dícsőségnek tartja az erény magasztalását, a bün fékezését, és ekképen valódi oltárát képezi az istenségnek.

Főkellékei az istenségnek: a hatalom, igazság és szeretet; a hatalom, mely alkot; az igazság, mely vezérel, és a szeretet, mely éltet. A szabadkőművesség nem tesz egyebet három jelképes fokában mint ezen kellékek tettleg érvényre emelését.

A Tanonc-fokban a szabadkőművesség az embert a sötétségből a világosságba vezeti; — ez alkotás.

A legény-fokban tanítja őt az anyagi, és erkölcsi munka szereit használatára, azaz a tudomány, művészet, ipar és erény gyakorlására; — ez vezetés.

A mester-fokban végre arra tanítja őt, hogy a tudományt saját tökélyesbülésére alkalmazza; — ez éltetés.

És így a három fokban foglalt tanulmány természetesen rendünk magasztos jelszavának alkalmazásához vezet. E jelszó: Szabadság, Egyenlőség Testvériség!

Számunkra e három szó nem politikai tan, hanem bölcséleti dogma kifejezése.

A szabadkőművesség sem az államok politikai alkotmányával, sem a különböző felekezetek vallásával nem foglalkozik. Azon magas szempontból a melyet elfoglal, tiszteli mindenki politikai s vallási meggyőződését; s azért műhelyeiből az e tárgyak feletti vitákat kizárta, és követőitől, kik a szellem magasztos birodalmában dolgoznak, a haza törvényeinek tiszteletben tartását követeli.

Testvérem, ismeri most elveinket, és célunkat. Mi egyéb jutalmat nem keresünk annak tudatánál, hogy jót cselekedtünk, vagy legalább iparkodtunk cselekedni. Akar-e hozzánk csatlakozni, s részt venni ez önfeláldozási munkában?

A legény **igen**-t mond rá.

A szertartás-mester azonnal oltárhoz vezeti a fölveendő, ki még mindig kezében tartja az ákác-ágot.

Azonnal az igenlő válasz után a F.: T.: M.: mondja:

„Föl t.: t.: és rendbe. A neophita fogadását teendi le!”

F.: T.: M.: „Legény, lelksmeretesen teljesítette-e fogadását, a melyet akkor tett, midőn szabadkőművesnek vétetett fel?“

V. „Igen.“

F.: T.: M.: „iparkodott-e azóta, hogy legény lett, megtisztítani lelkét a profán világ minden salakjától?“

V. „A mennyire erőmből telt, igen.“

F.: T.: M.: „Ha netalán azon bánatos helyzetben volna, hogy valaki iránt ellenségeskedést vagy boszúvágyat érez, lemond-e azokról, s igéri-e, hogy vissza nem fogadja többé keblébe?“

V. „Igérem.“

F.: T.: M.: Ha ez úgy van, mondja el utánam az esküt, és tegye le azt ezen oltárra s az akác-ágra, melyet kezében tart.

„Én N. N. fogadom becsületszavamra, e magasztos gyülekezet színe előtt, hogy a mester-foknak velem közlendő titkait híven megőrzöm, és senkinek semmi módon föl nem fedezem. A.: V.: E.: N.: É.: M.: engem úgy segítjen.“

F.: T.: M.: kardját a felveendő fejére teszi.

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: legyen veled;“ 3 kalapács ütés.

„Szándékod legyen tiszta;“ 3 kalapács ütés.

„Fogadásod legyen szent;“ 3 kalapács ütés.

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Magyarország Nagy-Oriensének védelme alatt, a reám ruházott hatalomnál fogva, felveszem és felszentelem önt Szabadkőműves-Mesternek. (3-szor 3 kalapácsütés — F.: T.: M.: leteszi a kardot, és a testvércsókot adja.)

T.: testvéreim üljenek le.“

„Ön még mindig kezében tartja az akác-ágot. Ez is egyik jelképe a szabadkőművességnek — és ugyan fája, héja és levele által. Az akác fája romlatlan, mint a szabadkőművesség; héja eltávolítja az ártalmas férgeket, mint a sz.: k.: a bünt; levelei lehajlanak éjjel, és fölemelkednek a napsugarak behatása alatt a sz.: k.: is kerül a sötétséget és világosság után törekszik! — Szertartások mestere, tegye az akác-ágot helyére“ (történik.)

„Fogadja a mester-kötényt, és szalagot! jelvényei ezek új méltóságának, melynek jogait és kitüntetéseit ön ezentul élvezendi. Ne felejtse soha, hogy egyenlőinek tisztelettel és készséggel, alantabbjainak pártfogással és fölládozással, mindenkinek pedig jó példaadással tartozik.“

„Testvérem, eme foknak is vannak külön szavai, jelei és érintése. Közleni fogom önnel.“ (történik) „Menjen, és ismertesse meg magát a felügyelőkkal.“ (történik.) Az új mester rendben megáll az oszlopok közt. Az 1-ső f.: jelenti: F.: T.: M.:

Szó, jel és érintés rendben vannak!

F.: T.: M.: I.: T.: felügyelő testvéreim, hirdessék ki az oszlopaik előtt ülő t.: mestereknek, hogy ezentul N. N. testvért és tagját ezen t.: p.: nak mesternek ösmerjék el, s mint olyat tiszteljék és szeressék — (felügyelők ismétlik a hirdetést.)

„Üdvözljük testvérünk díjmelését. — Fel, testvéreim! felém a jellel! felém a tapssal! (az új mester viszonozza a tapsot, mely a p.: által fedetik.) Szertartások mestere, vezesse az új mestert helyére (történik.)

T.: Szónok testvérem, öné a szó. A szónok alkalmi beszéddel üdvözlí az új mestert.

A felvétel beléven így fejezve, az indítvány-zsák és az özvegy perzselye köröztetik.

B e r e k e s z t é s.

F.: T.: M.: egy kalapácsütést tesz, melyet a felügyelők ismételnék.

F.: T.: M.: „F.: t.: 1-ső f.: t.: em hány órakor fejeztetnek be a közép-szoba munkái?“

V. „Éjfélkor.“

F.: T.: M.: „F.: T.: 2-ik f.: t.: em hány óra van?“

V. „Éjfél.“

F.: T.: M.: Ha tehát éjfél van, és ez az óra, melyben a középszoba munkái megszoktak rekesztetni, fejezzük be. Föl testvéreim, és Rendbe!“ (történik.) (3-szor 3 kalapács ütés.)

A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Rendünk Nagy Mesterének nevében Magyarország N.: O.: e védelme alatt berekesztem ezen T.: P.: mester-munkáit a fok jellel és tapsával!

Felém a jellel (történik) felém a tapssal!“ (történik.)

„A munka be van rekesztve; távozzunk békében!“

O k t a t á s.

A F.: T.: M.: bárkit is megbizhat a válaszolással. Ha a megbizott mester nem egyike a felügyelőknek, akkor a két oszlop között kissé elől foglal helyet.

K. „T.: T.: mester ön?”

V. „F.: T.: tegyen próbára; ismerem az ákáczt.”

K. „Hol vétetett föl?”

V. „A Hikalban, azaz a szentélyben.”

K. „Mit látott beléptekor?”

V. „Gyászt és rémülést.”

K. „Mi volt ennek oka?”

V. „Egy szomorú esemény emlékének megülése.”

K. „Minő eseménynek?”

V. „Hiram mester meggyilkoltatásának.”

K. „Ki gyilkolta meg?”

V. „Három esküszegő legény.”

K. „Tény-e ezen gyilkosság?”

V. „Rendünk elfogadta legendául.”

K. „Mi ezen legenda rejtett tanulsága?”

V. „Hiram az erényt, — a három esküszegő legény a tudatlanságot, képmu-
tatást és nagyravágyást jelképezi.”

K. „Páholyba léptekor mit látott még?”

V. „Hiram mester sirját, melyet egy gyenge világ világított.”

K. „Milyen nagyságú volt ez a sir?”

V. „3 láb széles, 5 láb mély, és 7 láb hosszú.”

K. „Mi volt rajta?”

V. „Egy ákác-ág.”

K. „Midőn a sirnál megálltak, mit rendeltek önnek?”

V. „Hogy vegyem el az ákác-ágot.”

K. „Mit tettek ezután?”

V. „A mesterek elhatározták magok közt, hogy ezentúl a mesterjel és szó azon
első jel és szó lesz, a melyet Hiram hullája fölfedezése után tenni, és ejteni fognak.”

K. „Mi történt azon kívül?”

V. „Felemeltetett a fátyol ezt pedig a borzadás jele követte.”

K. „Adja e jelt testvérem!”

V. (történik).

K. „Mit vettek észre Hiram hullája fölfedezésekor?”

V. „Azt, hogy a hus leválik a csontról; mit a F.: T.: ekkép fejezett ki. . .

K. „Mit láttak azután?”

V. Egy háromszögöt, vagy Deltát legtisztább aranyból; közepén a 3 betűt
A.: V.: E.: N.: É.: M.: Monogramját: oldalain pedig e szavakat: hagg, sein, agg.

- K. „Mit jelentenek e szavak?“
 V. „Az igazság fia vagyok.“
 K. „Mit tett ön az ákácz ággal?“
 V. „Fogadásom letétele után átadtam a szertartások mesterének, ki a F.:
 T.: M.: parancsára elvitte a Dehbirbe.“
 K. „Mit tettek a Deltával?“
 V. „Betettük egy keretbe, mely a keletet disziti.“
 K. „Hány éves volt ön, mikor mesternek vétetett föl?“
 V. „Hét és több.“
 K. „Miért hét és több?“
 V. „7 azért mert 7 azon tisztség száma, mely szükséges, hogy a páholy tökéletes és igazságos legyen; és több hogy megmutassam, hogy az allegoricus kőművességnek nemcsak minden titkait, hanem azok értelmét is ismerem.“
 K. „Hogyan utaznak a mesterek?“
 V. Keletről nyugatra és délről éjszakra vagyis az egész földszínen.
 K. „Miért?“
 V. „Hogy mindenütt világosságot terjeszsenek, mint a nap.“
 K. „Min dolgoznak a mesterek?“
 V. „A rajzablán.“
 K. „Hol kapják fizetésüket?“
 V. „A közép-szobában.“
 K. „Mit jelent a kilencz csillag, mely a 3 oltárt világítja?“
 V. „A 9 mestert, ki Hiram testét kereste.“
 K. „Mely szerek leghasználtabbak és legkedveltebbek a szabadkőműveseknél?“
 V. „A szögmérő és a körmérő.“
 K. „Miért?“
 V. Mert a jó szabadkőművesnek nem szabad eltérnie soha az igazságtól és az igaztól, a melyeket ama műszerek jelképeznek.
 K. „Ha életveszélyben forogna, mit tenne ön?“
 V. „A vészjelt adnám.“
 K. „Adja e jelt.“
 V. (történik.)

5.

SZERTARTÁSOK-FÜZETE.

Országos Széchényi Könyvtár

TARTALOM.

1. A farkaskölykök (Louveton) felvétele.
2. Házassági szertartás.
3. Affliatio.
4. Szabályosítás.
5. Beiktatás és felszentelés.
6. Gyász-szertartás.
7. Ünnepek.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A farkaskölykök (Louveton) felvétele.

A szabadkőművesek fiai farkas-kölyköknek (Louveton) neveztetnek. A Rend apjok kívánata védelme alá veszi. Az ily védencnek 10 éves korúnak kell lennie.

Az illető szabadkőműves bejelenti páholyának, hogy fiát Louvetonnak felszenteltetni kívánja — a mire is a páholy elhatározza az ünnepély napját és óráját.

Megjelenvén az apa a fiával az előcsarnokban marad, a testvérek pedig a templomba mennek, hol a munkák szokott módon első fokban megnyitvatnak.

A Főmester figyelmezteti a testvéreket a szertartás fontosságára; felszólítja őket, hogy jelvényeiket tegyék le. Ez megtörtérvén, a testvérek a páholy közepén kört képeznek és kezét adnak egymásnak (közönséges módon; nem mint a testvér-lánczban.)

Erre a szertartások mestere ki megy az apáért és fiúért. A gyermeket apja, és a szertartások mestere maguk közé veszik, és így vezetik be.

A Szertartások mestere ekkép szól:

Nyissák meg a kört testvéreim!

Főmester. Ezen kör csak testvérnek nyilik meg.

Sz. M. Testvér az, ki abba lépni kíván.

F. M. Magában van-e?

Sz. M. Nem; mert legdrágább kincsét hozta magával.

F. M. Lépjen be; meg fogjuk védeni kincsét.

(Erre a két felügyelő, ki a kör végét képezi, megnyitja azt, az apa a fiával a kör közepébe lép, és a fiu háta mögött áll meg; kezeit vállára tevén. A szertartások mestere a felügyelők közé lép, és a kör újra bezáratik.)

F. M. Alkalmi beszédet tart — s megfordulván, leveszi az oltárról a kardot és a kalapácsot, és belép a körbe, mely mögötte bezáratik. A kardot a gyermek fejére teszi; arra egy kalapács ütést tesz, és így szól:

„A világ egyetlen nagy építő mesterének dicsőségére ezen tiszteletre méltó páholyunk védelme alá veszlek!“

Mire a gyermeket megcsókolja egyszer — és jobb kezét a gyermek feje fölé kinyújtja. Valamennyi testvér jobb kezét kinyújtja — erre mindnyájan éljen-kiáltással egy tapsot adnak.

A Szertartások mestere elül járva, az apa pedig fiát kezén vezetve, kimennek, és ezzel a szertartás be van fejezve.

A testvérek helyeikre térnek — felveszik jelvényeiket — a **fm** szokott módon kihirdetteti, hogy

N. N. fia **N. N.** mint Louveton a páholy védelme alá helyeztetett.

A kihirdetés után a **F. M.** tapsot rendel a Louveton tiszteletére.

Ez után egyéb munkára térnek át, vagy ha egyéb munka nem volna — a munka szokott módon berekesztetik.

Házassági szertartás.

Ha valamely testvér, házas frigyét a páholyal kívánja szentesíttetni, bejelenti ezt; a mire a páholy a szertartás napját és óráját határozza el.

A testvér megjelenvén nejével az előcsarnokban marad; a testvérek pedig a templomba gyűlnek egybe, és a munkák első fokban megújítatnak. A főmester felszólítja a testvéreket, hogy jelvényeiket tegyék le — ez megtörténnén oly kör képeztetik, mint a Louveton-felvételnél, erre a szertartás mester bevezeti a házaspárt, és szól:

Sz. M. Nyissák meg a kört testvéreim.

F. M. Ezen kör csak testvér előtt nyílik meg.

Sz. M. Testvér az, ki belépni kíván.

F. M. Magában van-e?

Sz. M. Nem. Kincset szerzett és azt akarja testvérei ótalmába ajánlani.

F. M. Lépjen be. Megfogjuk védni kincsét.

(A kör megnyílik, és bezáratik mint a Louveton-felvételnél a házaspár a kör közepén kezdetfogva megáll; a férj jobbra, a nő balra.)

F. M. alkalmi beszédet tartván — megfordúl; az oltárról veszi a kardot és kalapácsot, a körbe lép, mely mögötte bezáratik — és a nő balvállára tevén a kardot, arra egy kalapács ütést tesz, és azt mondja:

A világ egyetlen nagy építő mesterének dicsőségére ezen tiszteletre méltó páholy védelme alá veszlek.

Erre jobb kezét a házaspár egybefogott kezeire teszi — a testvérek valamennyien kinyújtják jobb kezüket; a főmester azt mondja:

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: Légyen frigyetekkel!”

Erre mindnyájan azt kiáltják — „Éljen“ és egy tapsot adnak.

A szertartások mestere előljárva, a házaspár pedig kezdetfogva, utána kimennek; és ezzel a szertartás be van fejezve.

A testvérek elfoglalják helyeiket: felveszik jelvényeiket; a főmester szokott módon kihirdeteti, hogy

„N. N. testvér házas frigye szabadkőművesi szentesítést nyervén N. mint N. N. szabadkőműves neje a páholy védelme alá helyeztetett.“

A kihirdetés megtörténnével a főmester tapsot rendel a házaspár tiszteletére.

Ezután más munkára térnek át, vagy ha egyéb munka nem volna, ugy a munkák szokott módon befejeztetnek.

A f f i l i a t i o .

Az affiliálandó testvér a kitűzött napon megjelenvén, az előcsarnokban marad. A látogatók bevezetése után a szertartások mesterétől bejelentve, s bevezetve, szokott módon belép, és köszöntvén az oszlopok közt megáll. — A főmester üdvözli őt, felvezeteti a keletre; a hol is a kardra következő fogadalmat tétet vele:

„Esküszöm becsületszavamra, hogy a szabadkőművesi alkotmányhoz és Magyarország Nagy-Oriense alapszabályaihoz hű leszek.“

A mire a főmester a kardot fejére tévén, arra egy kalapács ütést tesz és így szól:

A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: Magyarország Nagy-Oriense védelme alatt a reám ruházott hatalomnál fogva felveszem önt testvérem ezen N. N. című tiszteletreméltó páholy tagjának.“

Átadja neki a páholy jelvényét — és szól:

„Fogadja és viselje ezentúl mindenütt páholyunk jelvényét, és iparkodjék annak fényét mindenhol és mindenkor fentartani és növesztetni.“

Erre a testvéri csókot adja, és szól:

„Ismertesse meg magát a felügyelőkkal.“

Az affiliált az oszlopok közé megy, ott megismerteti magát a felügyelőkkal; miről ezek szokott módon jelentést tesznek; a főmester pedig kihirdeteti, hogy

„N. N. testvért ezentúl a páholy tagjának ismerjék el.“

A kihirdetés után a főmester elrendeli a szokott tapsot — és helyére ülteti a testvért.

Belévén így fejezve a szertartás, a munka folytatattatik.

Megjegyzendő, hogy az affiliáció, bármi legyen a testvér foka, mindig első fokú munkában történik meg, és hogy a kihirdetésnél az affiliált testvér fokát is meg kell említeni.

S z a b á l y o s i t á s .

A szabályosítás mindég azon fok munkáiban történik, a mely fokra nézve a szabályosítás kéretett. Azon testvér, ki e végett jelentkezett, a kitűzött napon megjelenván, az előcsarnokban marad, és a látogatók bevezetése után a szertartások mestere által bejelentve s bevezetve, a fok lépésével belépván, a fok jelével köszön s az oszlopok közt áll meg.

A főmester leülteti az oszlopok közt, és foganatosítja véle a fok oktatását. Ennek befejeztével a szertartások mestere az oltárhoz vezeti őt, hogy ott az illető fok felvételénél megszabott fogadalmat tegye le. Ennek megtörténtével a főmester épen úgy avatja fel, mint az illető fok felvételénél és általadván neki a fok jelvényeit, a testvéri csókkal üdvözli; ezután felszólítja, hogy ösmertesse meg magát a felügyelőkkel, ami a felvételnél meghatározott módon történik; a főmester pedig ugyanazon módon elrendeli a kihirdetést és az üdvözlő tapsot, s leülteti a testvért. Ezzel belévén fejezve a szertartás a munka folytatatik.

Szabályosításra az illető testvér 1-ső fokban jelvény nélkül — a többi fokokban az elsőbb fok jelvényeivel jelenik meg.

5.

Beiktatás és felszentelés.

A műhelyek beiktatásánál követendő szertartás tűzetesen meg van állapítva az alapszabályokban, a beiktatáson kívül szokás beszentelni a helyiséget, a mely műhelyűl berendeztetett; ez következõleg történik:

A templom csak egy lámpával világíttatik ki. A testvérek elfoglalják helyeiket, a fõmester rendesen megnyitja az elsõ fokú munkát, s bevezeteti a látogatókat. Ezután elõadja az ünnepély czélját, rendbe szólítja a testvéreket; felkel, a felügyelõk által ismételt három kalapácsütést tesz és így szól:

Felügyelõ testvéreim hirdessék ki, hogy műhelyünk be fog szenteltetni!

(A kihirdetés ismételtetik.) A szertartások mestere elõl, utána a kard és zászlótartó karddal és zászlóval, és ezek után a fõmester égõ gyertyát vivén, megindulnak, egyszer körűljárják a műhelyt. Ezalatt a felügyelõk kalapács ütéseket tesznek. A fõmester megállván, meggyújtja a keleten levõ gyertyát, mondván:

„A.: V.: E.: N.: É.: M.: D.: legyen világosság.“

meggyújtja a délen levõ gyertyát, mondván:

Magyarország Nagy Oriense védelme alatt legyen világosság!“

meggyújtja a harmadik gyertyát, mondván:

„Rendünk Nagy Mesterének nevében legyen világosság!“

A fõmester a helyére megy, a kard és zászlótartó jobbra-balra az oltár elõtt állnak; a szertartás mester pedig a műhely közepén. A fõmester így szól:

Legyen örök világosság ezen tiszteletre méltó páholy műhelyében!“ (Erre a műhelyt kivilágíttatik). Felém a jellel (történik) Felém a 3-szor hármassal (történik.)

Erre a szertartás mester botjával a földre kopog, és mondja:

Eme csendes műhely ezentűl a szabadkõműves tiszta munkájának vagyont szentelve!“

Fõmester foglaljanak helyet testvéreim.

(történik.) Szertartás mester, kardtartó és zászlótartó helyõkre térnek).

„Szónok testvérem, öné a szó.“

(Szónok alkalmi beszédet tart.) Erre mindig felvételnek, vagy díszebédnek, — helyesebben: mindkettõnek kell következnie.

6.

Gyászszerartás.

A főmester kihirdetvén, mely napon fog gyászszerartás tartatni, annak vagy azoknak neve kiért vagy a kikért tartatik a gyászszerartás gyász keretben a keleten kitűzetik.

A főmester rendesen megnyitván az első fokú munkát, előadja, hogy kinek emlékére fog gyászszerartás tartatni, erre egy előre e célra általa megbízott testvért — lehetőleg az elhunynak barátját vagy azt, a ki őt a páholyban felvételre ajánlotta vagy olyat, a ki az elhunyt által ajánlatott — felszólít hogy az oszlopok közt foglaljon helyet, erre a szónok egy gyász emlékbeszédet tart. Az oszlopok közt ülő testvér ezen beszédre az elhunyt vagy az elhunytak nevében válaszol.

Ezután a főmester elrendeli a gyásztapsot. (A gyásztaps 3 ütés a jobb kézzel a bal karra).

Ezután pedig a testvéri láncz képeztetik és a testvércsók egy gyászszóval köröztetik. A szó visszaérkezvén a főmester azt hangosan kimondja, mire az oszlopok közt helyt foglalt testvér a ki a lánczban a két felügyelő közt vett részt, mondja:

„N. N. (az elhunyt) szelleme velünk van!“

A testvérek helyeiket elfoglalják és a főmester berekeszti a munkát. Megjegyzendő, hogy gyász-szerartásnál soha egyéb munka elő nem vehető.

Ünnepélyek.

Az 1-ső fokú munkák rendes módon megnyittatnak; a látogatók bevezetése után a főmester előadja a munka célját és az ünnepély emelésére ha csak lehet egy fölvetelt eszközöl — ennek befejezése után a szónok tart alkalmi beszédet — és azonkívül előre bejelentett alkalmi beszédek vagy versek mondatnak el a testvérek által, — ezek után az özvegy perselye köröztetik (az indítványzsák nem. Nem is szabad semmi indítványt tenni és semmi egyéb tárgyat sem tárgyalni.) Miután a főmester egy a felügyelők által ismételt kalapács ütést tett volna, mondja:

„Felügyelő testvéreim jelentsék, hogy a munka fel fog függesztetni. (a felügyelők ismétlik.)

Fm. egy kalapácsütést tesz — A munka fel van függesztve, kövessenek testvéreim vakolási helyiségünkbe.

A testvérek csendben kimennek az ebédlő terembe. Azonban ha a főmester elrendeli: ünnepélyes kivonulás történik, következő sorozatban — előre a szertartás mester, azután a főmester és kettenként a keleten ülő látogatók és magas fokuak — a szónok és titkár együtt, a kincstárnok és alamizsnás együtt, a zászló és kardtartó együtt, a mesterek kettenként, a legények épen úgy, a tanoncok hasonlóképen, a két felügyelő együtt, a két expert együtt, a nagy expert és végre a templomőr.

A főmester és a felügyelők a kalapácsot mindig magukkal viszik.

Ha az ünnepélyt díszebéd nem követi, mit csak a legnagyobb kényszerűség esetében lehet elhagyni — akkor az özvegy perselye köröztetése után a testvéri láncz képeztetik és a munka szokott módon befejeztetik.

MÓLTAT

1. Kollár János
2. Kollár János
3. Kollár János
4. Kollár János
5. Kollár János

6.

DISZEBÉDEK-FÜZETE.

Országos Széchényi Könyvtár

TARTALOM.

1. Vakolási munka.
2. Asztal terítés.
3. Helyek rendezése.
4. Szótár.
5. Terv.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

1.

Vakolási munka.

Ha a páholyból rendben történt a kivonulás, mindenki egyenesen helyére megy és leül, — ha nem, akkor a szertartás mesternek 3-mas taps jelére mindenki elfoglalja helyét.

Ha mindenki elfoglalta helyét főmester egy ütést tesz a kalapáccsal, melyet a felügyelők ismételnek.

Fm. Felügyelő testvérek győződjenek meg, hogy védve vagyunk és hogy a jelenlevők mind testvérek.

(A 2-ik felügyelő meggyőződik, hogy a terem, illetőleg az előcsarnok el vagyon zárva és hogy ott profánok nincsenek, visszajön, és jelenti:

Főmester védve vagyunk.

Az első felügyelő körüljárja az asztalt és meggyőződik, hogy a jelenlevők mint testvérek — szót vagy jelt csak akkor kér, ha valakit nem ösmer testvérnek, helyére térvén, jelenti:

Főmester a jelenlevők mind testvérek.

Fm. egy kalapácsütést tesz. Fel Testvéreim és rendbe. (történik 1-ső fokban).

Szónok testvérem öné a szó.

Szónok. V.: E.: N.: E.: M.:! midőn nevedet említjük azt azon fohászszal teszszük: bár ne lenne a föld egész kerekiségén senki, se testvér se profán a ki éhséget vagy szomjat szenvedni kénytelen!

(A szónok semmi szín alatt egyebet az itt előírt imánál nem mondhat).

F. M. egy kalapács ütést tesz — Felügyelő testvéreim hirdessék ki, hogy a munka újra felfüggesztetik és hogy a vakolást megkezdjük — (felügyelők ismétlik a hirdetést) foglaljanak helyet testvéreim (történik).

(Az első étel után a főmester egy kalapács ütést tesz, melyet a felügyelők ismételnek.)

FM. Felügyelő testvéreim hirdessék hogy a munka újra felvétetik.

Felügyelők ismétlik a hirdetést — mire minden társalgásnak meg kell szünnie.

FM. Töltsünk és irányozzunk!

Felügyelők ismétlik. (Mindenkinek poharat tölts és mindent a terítésnél előírt vonalba helyez maga előtt.)

FM. Fel és rendbe!

(Mindenkinek feláll kivéven a déli és éjszaki oldal belső részén ülőket, ha olyanok volnának) mindenki az asztalkendőt bal karjára teszi, a kést jobb kezébe veszi és hegyével az asztalra támasztja.

FM. Kardot kézbe!

Mindenki a kést bal kézbe teszi és hegyével felfelé tartja jobb kezét 1-ső fokú rendbe helyezi.

FM. Áldomást mond a királyra.

Vigyázzanak testvéreim!

Jobb kezüket a fegyverhez!

Mindenki jobb kezét a pohárra teszi.

Fel a fegyvert!

Mindenki poharát melléhez emeli.

Arzhoz!

Mindenki poharát ajkához teszi.

Első gyenge tűz felséges Urunkra!

Mindenki egy kis kortyot iszik.

Második élénkebb tűz felséges asszonyunkra!

Mindenki egy kortyot iszik.

Harmadik legerősebb tűz a felséges családra!

Mindenki poharát kiüríti és azt melléhez teszi.

Le a fegyvert! előre!

Mindenki poharát 3-szor egymás után előbb bal vállához, aztán jobb vállához és végre előre vezeti, ezen mozdulatoknak egyszerre a főmester után kell történiök az utolsó mozdulatban mindenki megmarad.

Egy kettő három!

Mindenki a főmester után egyszerre leteszi a poharat és avval még kétszer az asztalon kopog.

Kardot kézbe!

Mindenki a kést jobb kezébe veszi hegyével felfelé.

Tisztelgés!

Mindenki a kést a főmester után előbb bal azután jobb vállához és végre előre vezeti s így marad.

Kardot csendben le!

Mindenki zaj nélkül az asztalra teszi a kést.

Felém a jellel!

(Az 1-ső fok szerint történik).

Felém a tapsal!

(Történik minden tapsnál egyszer éljent kell kiáltani).

Testvéreim üljenek le! (történik).

A második étel után a főmester a fentebb előírt módon jár el — és áldomást mond a Nagymesterre. Minden úgy történik a mint az imént előíratott. Csak hogy az első tűz a nagy mesterre, a 2-ik a helyettes Nagy mesterre, a 3-ik a nagy Oriensre adatik.

A harmadik étel után az 1-ső felügyelő egy kalapácsütést tesz.

1. Felügyelő. Főmester kérem a munkát felvétetni.

Fm. Hirdesse, hogy a munka fel van véve.

1. Felügyelő. A munka fel vagyon véve! — Főmester áldomást kívánok hozni önnek tiszteletére.

Fm. Tegyen akaratja szerint testvérem!

Erre az első felügyelő a fent előírt módon vezeti az áldomást — azt a főmester tiszteletére mondja. 1-ső tűz a főmesterre, 2-ik tűz helyettesére vagy elődjére vagy ha egyik sem volna, a páholy alapítására 3-ik tűz minden főmesterre — a főmester az egész áldomás alatt ülve marad a taps után felkel viszonozza azt és mondja:

Foglaljanak helyet testvéreim!

A nyedek étel után a főmester az előírt módon áldomást mond a felügyelőkre az 1-sővel az 1-ső felügyelőre a 2-ik tűzet a másik felügyelőre a 1-ső tűzet minden felügyelőre adja — a felügyelők viszonozzák a tapsot ezen áldomás után a testvéreket le nem ülteti, de azonnal újra töltet és áldomást mond a látogató testvérekre — adván az első és második tűzet a legkitünőbbeknek a 3-kat valamennyinek — a látogatók viszonozzák a tapsot. A **Fm.**: ezen áldomás után sem ülteti le a testvéreket, hanem újra töltet és áldomást mond a páholy többi világosságaira, tisztjeire és összes tagjaira és különösen a legifjabb testvérré — adván az első tűzet a világosságokra, a 2-ikat a tisztviselőkre a 3-ikat a páholy összes tagjaira és különösen a legifjabb testvérré a szónok a titkár és a legifjabb testvér viszonozzák a tapsot. Főmester leülteti a testvéreket.

Főmester azonnal, midőn leült egy kalapács ütést tesz, melyet a felügyelők ismételnék és mondja:

Fm. Felügyelő testvéreim hirdessék ki, hogy az első kalapács ütésre a munka

fel lesz függesztve és szabad lesz a szólás a 7-dik és utolsó szabályszerű áldomásig — (felügyelők ismétlik a hirdetést.)

Főmester egy kalapácsütést tesz.

Erre a vakolás folytatatik és mindenki szabadon szólhat. Azonban a főmester elvonhatja a szót, ha valaki felszólalásában az alkotmány vagy alapszabályok ellen vétene.

Midőn a főmester idején látja a vakolást befejezni, egy ütést ad a kalapáccsal és szokott módon töltet és irányoztat ez után azt rendeli:

„Fel a testvéri lánczba!“

Mindenki két szomszédja asztalkendőjének egy egy végét egy egy kezébe veszi, így képződik a láncz — a szolgáló testvérek is belépnek a lánczba és ugyan az 1-ső felügyelő mellé az éjszaki oldal belső részén a láncz oly módon záratik be, hogy a kelet belső részén ülők a felügyelőkkel, illetőleg a déli és éjszaki oldal belső részén ülőkkel vagy a szolgáló testvérekkel, ezek pedig a felügyelőkkel egyesülnek.

A láncz képezve lévén, főmester jelenti, hogy a világ összes szabadkőműveseinek tiszteletére fog áldomást mondani, — erre egy baráti szót köröztet a testvéri csókkal — a szó visszaérkezvén, a főmester ezt fenhangon kimondja — és rendeli **Rendbe** — a fent előírt módon történik — erre az áldomás a szokott módon befejeztetik. Az 1-ső tűz az összes boldog, a 2-ik az összes szerencsétlen, a 3-ik minden szabadkőművesért adatik, — a szolgáló testvérek viszonzozzák a tapsot — a főmester le nem ültetvén a testvéreket így szól:

Fm. Felügyelő testvérem hirdessék, hogy a munka be fog rekesztetni.

(Felügyelők ismétlik a hirdetést.)

Fm. egy kalapács ütést tesz — a munka be van fejezve, távozzunk békében.

Észrevétel. Vakolási munka csak a műhely helyiségeiben tartható — ha kikerülhetlen szükség úgy hozná magával, hogy a szolgáló személyzet profánokból áll — akkor a testvérek jelvényeiket vagy a páholyban vagy a 6-dik áldomás után tegyék le — a profán szolgálók oly helyütt legyenek, hol sem nem láthatnak sem nem hallhatnak semmit a mi a vakolásnál történik, és csak akkor eresztettnek be, ha a hat első áldomás után a szó szabadon adatik — az utolsó 7-dik áldomás előtt pedig eltávolítatja őket a főmester, a szertartásmester és templomőr által.

2.

Asztal terítés.

(Lásd a tervet.)

Az asztal patkó formájú legyen; a feje keletnek, két vége nyugatnak fordítva, a terítés 7 vonalon történik.

1-ső vonal a székek és rajtok az asztalkendők	—	—	—	—	—	A.
2-ik vonal az asztalon, a tányérok ezektől jobbra kanál villa és kés, balra a kenyér						B.
3-ik vonal az asztalon a tányérok előtt jobbra poharak balra só és bors						C.
4-ik vonal az asztalon palaczkok	—	—	—	—	—	D.
5-ik vonal az asztalon az ételek és díszitmények és gyertyák	—	—	—	—	—	E.
6-ik vonal asztalon külön egész téríték t. i. tányér, villa, kés, kanál, kenyér és poharak						F.
7-ik vonal külön székek rajtok asztalkendők	—	—	—	—	—	G.

Észrevétel. A gyertyatartók 3 águak legyenek — ha a teríték a páholy tulajdona, az jelvényével ellehet látva és egyáltalában szabadkőművesi alakban lehet készítve; nevezetesen a poharak alsó talapzatja 3 szögletű szokott lenni.

3.

Helyek rendezése.

(lásd a tervet).

A keleten elnököl, 1) A Főmester, tőle jobbra balra rang szerint. 2) A magas fokúak és látogatók. 3) A szónok. 4) A Titkár. 5) A zászlótartó. 6) A kardtartó.

A Déli oldalon. 8) Az alamizsnás. 10) Az építész. 11) A Mesterek és 12) a legények. Az Éjszaki oldalon. 7) A kincstárnok. 9) A Levéltárnok. 11) A Mesterek és 13) A tanoncok.

A nyugaton az éjszaki oldalon, 14) A legifjabb tanoncz. 15) Egy Expert. 16) Az első felügyelő.

A Déli oldalon, 17) A legifjabb legény. 18) Egy Expert. 19) A második felügyelő.

A kelet belső részén. 20) A templomór. 21) A nagy Expert. 22) A szertartás mester. 23) A diszebédek mestere.

A Dél és éjszak belső része. 24) Üres marad, kivéven ha ez helyszüke miatt lehetetlen volna — mely esetben az asztal terítésnél említett 6-ik és 7-ik vonal ezen oldalakra is folytatandó.

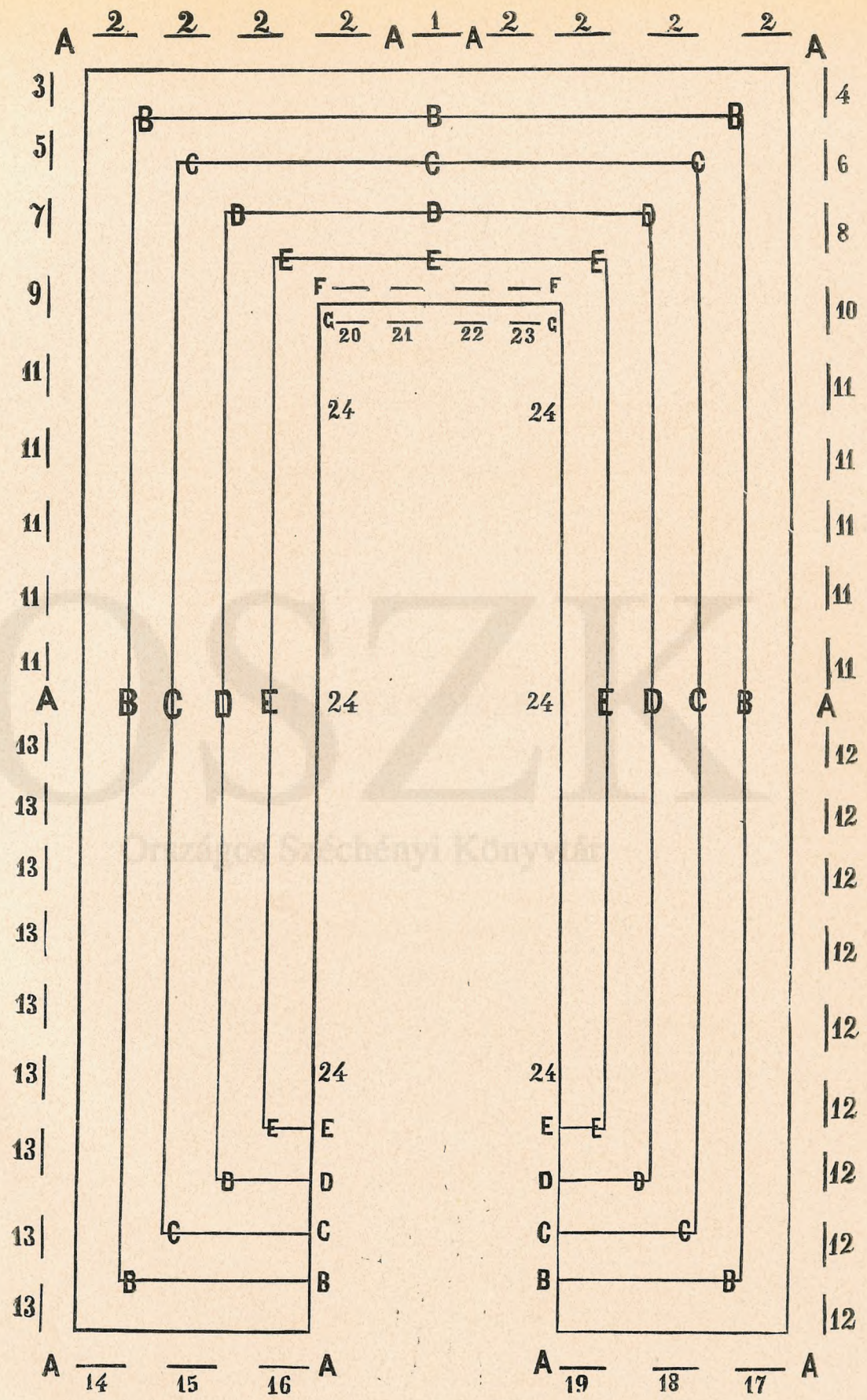
Észrevétel. A francia és a symbolicus Ritusban az 1-ső felügyelő túl a 19-ik számú helyen. A 2-ik felügyelő ül a 16-dik számú helyen.

Országos Szakfelügyelő Bizottság

S z ó t á r.

Abrosz — ponyva.
 Asztal — műhely.
 Bor — erős por.
 Bors — sárga homok.
 Enni — vakolni
 Étel — anyag.
 Gyertya — csillag.
 Inni — tüzet adni.
 Kanál — téhely.
 Kendő — lobogó.
 Kenyér — kő.

Kés -- kard.
 Palaczk — ágyú.
 Pálinka — égető por.
 Pohár — fegyver.
 Só — fehér homok.
 Sör — sárga por.
 Szék — állvány.
 Tányér — téglá.
 Tál — mérleg serpenyő.
 Villa — kapa.
 Víz — gyenge por.

A 14 15 16 **A**

A 19 18 17 **A**

TARTALOM

I. A műhelyek berendezése

- 1. Az előszoba
- 2. A munkahelyek
- 3. Az előcsoba
- 4. A műhely
- 5. A műhely
- 6. A műhely
- 7. A műhely

7.

BERENDEZÉS.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

III. A műhely berendezése

Tartalom

- 1. A műhely
- 2. A műhely
- 3. A műhely berendezése

TARTALOM.

I. A műhelyek berendezése.

1. Az előszoba.
2. A társalgó szoba.
3. Az előcsarnok.
4. A páholy.
5. A fekete kamrák.
6. A hivatal szoba.
7. A szolgáló testvér szobája.

II. A felvételeknél szükséges szerek.

1. Első fokban.
2. Második fokban.
3. Harmadik fokban.

III. A páholy hivatalos könyvei.

T e r v e k.

1. A páholy.
2. A szőnyeg.
3. A műhely helyiségei.

I.

A Műhelyek berendezése.

Egy tökéletesen berendezett műhelynek szüksége van hét szobából álló helyiségre következő beosztással:

- 1) Elő szoba.
- 2) Társalgó szoba.
- 3) Elő csarnok.
- 4) Páholy.
- 5) Fekete kamarák.
- 6) Hivatal szoba.
- 7) Szolgálo testvér szobája.

1.

Az elő szoba.

Elégséges ruha fogasokkal legyen ellátva — a testvérek itt teszik le felső öltönyeiket, botjait, kalapjaikat stb. Az elő szobából ha lehetséges ajtó vezessen a szolgáló testvér szobájába, a fekete kamarákba és a társalgó szobába — munkák alatt a szolgáló testvér itt tartózkodjék és ne eressen be csak testvért a ki maga elvezessen az elő csarnokba és kopogtasson a páholy ajtaján — munkák előtt minden testvért beereszt a társalgó szobába, ha pedig profánok jelentkeznek, kihivja az Expertet a ki őket a fekete kamarákba vezeti.

2.

Társalgó szoba.

Kényelmesen legyen társalgásra beszerelve — ezen szobában lehet a szabadkőműves lapokat és a könyvtárt is tartani, szabadkőművesi képek díszíthetik a falakat. Ezen szobában gyülekeznek össze a testvérek és a látogatók. Ezen szobát szokás a díszebédekre is használni — ezen szobából vezessen ajtó az elő csarnokba és ha lehet a hivatal szobába is.

3.

Az elő csarnok.

Ezen szobában helyeztetnek el a testvérek jelvényei szekrényekben és mind azon szerek, melyekre a munkáknál szükség vagy — itt szoktak a bizottmányi értekezletek is tartatni, azért a szekrényeken kívül asztallal és székekkel is butorozandó — itt vagy a jelenlevők és látogatók könyve kitéve.

Az előcsarnokba engedély nélkül csak a főmester, felügyelők, az expert, a szertartások mestere és az építész léphetnek — a munkák megkezdése előtt. A szertartások mestere kinek jelvényei itt őriztetnek, egy erős ütést tesz az előcsarnokból a társalgási szobába vezető ajtóra, mire a testvérek

belépnek jelvényeiket felveszik és nevüket a jelenlévők könyvébe írják — és itt várják be a páholybai meghívást — mely egy a második felügyelő által a páholyból az előcsarnokba vezető ajtóra adott kalapács ütés által jeleztetik.

Midőn a szertartás mester kiküldetik, hogy nézzen utána vannak-e látogatók, ő azokat az előcsarnokba vezeti. A hol jelvényeiket felveszik. Az Expert által egy ernyő mögött megvizsgálatnak és a hol a szertartások mestere az Expert távozása után a látogatók könyvébe feljegyezteti nevüket stb.

Az előcsarnokból egy ajtó vezet a páholyba — de nagyon kívánatos, hogy egy másik ajtó is legyen a fekete kamarákhoz.

Itt vagyon a falon a tagok névjegyzéke és az ajánlatok táblája és a fekete tábla.

4.

A p á h o l y.**1-ső f o k b a n.**

A páholy padozata kék csillagos éget jelképezzen, pallózata ha lehetséges fekete fehér kockás kövezet legyen. Falai vörösre bevonva vagy festve legyenek.

A páholy berendezése az ide mellékelt 1-ső számú terv szerint a következő: a páholykövetkező részekre osztatik be:

- A. A kelet.
- B. Az Éjszak.
- C. A Dél.
- D. A Nyugot.
- E. A Bemenet.

A Keleten ül 1) a Főmester egy karszéken — háta mögött vagyon 2) egy aranyozott Delta, abban az I betű; -- feje fölött egy vörös arany rojtú menyezet rajta aranyban himezve a nap.

A főmester karszéke előtt áll 3) az oltár vörös arany rojtos takaróval bevonva, melyen a keresztbe tett körmérő és szögmérő lehet himezve — az oltáron egy 3-as vagy egy háromágú gyertyatartó, a kard, az alkotmány és az alapszabályok könyve és rajta keresztbe téve egy körmérő és szögmérő és egy kalapács.

Jobbra balra a Főmestertől ülnek 4) a magas fokuak székek vagy karszékeken — hasonlóképen a keleten az éjszaki oldalon ül, 5) a szónok, előtte 6) egy háromszögletű asztal és rajta az alkotmány és alapszabályok könyve.

A Keleten és ugyan Dél felé ül 7) a titkár, előtte 8) egy háromszögletű asztal, rajta az építészeti tábla és írószerek.

A kelethez 9) három lépcső vezet. — Az ily módon emelvényt képező kelet vörös szőnyeggel vagyon borítva.

A kelet emelvénye alatt éjszaken ül, 10) a kincstárnok, előtte 11) egy háromszögletű asztal, délen 12) az alamizsnás előtte, 13) egy háromszögletű asztal, a kincstárnok mellett ül 14) a zászlótartó és az alamizsnás mellett 15) a kardtartó, 16) a páholy zászlója a keleten áll. Jobbra balra a páholyban 3 emelkedő sorban padok vannak, melyekhez 17) lépcső vezet ezen padok két utolsó sorában ülnek 18) a mesterek az első sorban délen, 19) a Legények, éjszaken 20) a tanoncok.

Minden testvér balján egy kard van.

A nyugaton ül éjszak felé 21) az 1-ső felügyelő; előtte 22) egy háromszögletű asztal rajta egy 3-as vagy három ágú gyertyatartó és egy kalapács. A nyugaton ül dél felé 23) a 2-ik felügyelő előtte, 24) egy háromszögletű asztal, rajta egy 3-as vagy háromágú gyertyatartó és egy kalapács.

Az 1-ső felügyelő mögött áll 25) az éjszaki oszlop.

A 2-ik felügyelő mögött áll 26) a déli oszlop.

Ezen oszlopok fából készülve bronz színűek és üresek, az éjszakin a B. a délin az I. betű vagyon alkalmazva oly módon, hogy azokat ki lehessen világítani. Az első fokú munkában a B. betű vagyon kivilágítva.

Az oszlopok magassága 18 arasz, átmérője 4 arasz és a fa vastagsága 4 újjnyi az oszlopok, kerek és négyszögletű alapon nyugszanak. Corinthiai párkányzattal, melyen 3 felnyílt gránát alma nyugszik.

Az oszlopokon belül ülnek 27, 28, az expertek.

Az éjszaki oszlop mögött ül 29, a Nagy Expert.

A déli oszlop mögött ül 30, a Szertartás mester.

A páholy közepében vagyon 31, a szőnyeg (ennek külön rajzát adjuk 2-ik számú terv) a szőnyeg vagy festve vagy himezve lehet.

A szőnyegen áll 3 nagy egyágú gyertyatartó, 32, a keleti, 33, a déli és 34, a nyugati világ. A bejárásnál ül 35, a templomór balra 36, az ajtótól.

Ezekon kívül a legalkalmasabb helyen egy asztal álljon, melyre le lehessen tenni a szavazási ládát és golyókat, az indítvány-zsákokat és az özvegy perzselyét — a felvételnél szükséges szerek, erre alkalmas helyre teendők — orgonát is lehet elhelyezni — mind ezt a nyugaton lévő üres helyeken.

Az asztalok mind vörösre borítva legyenek s fiókokkal bírjanak, hol a tisztai jelvények, Rituálék és alapszabályok tartatnak — a székek és padok lehetnek fából vagy vörösre borítva.

Az itt adott tökéletes beosztást és mértékeket a helyiséghez lehet alkalmazni a világosságok helye azonban nem változhatik.

Észrevétel. A francia és symbolicus Ritusban következő változások vannak.

Minden a mi itt vörös ott kék.

Az I oszlop áll balra 25. A B oszlop jobbra 26. A szőnyegen is így; Az 1-ső felügyelő ül a B. oszlop előtt, 23, a 2-ik az I. oszlop előtt 21. Az I. oszlop vagyon kivilágítva.

2-ik fokban.

A páholy berendezése ugyan az mint az első fokban, következő különbséggel:

Az oszlopokon a granát almák helyébe egy gömb.

A 3-as vagy háromágú gyertyatartók helyébe 5-ös vagy egy 3 és egy 2 ágú gyertyatartó.

Az I. oszlop vagyon kivilágítva.

A keleten a Deltában a G. betű vagyon. — A páholy közepén a padlózatról egy fényesen kivilágított csillag csüng, melynek közepén a G. betű vagyon.

Észrevétel. A francia és symbolicus Ritusban a B. oszlop vagyon kivilágítva.

3-ik fokban.

Minden a mi az 1-ső és második fokban vörösre vagyon borítva fekete fehér halál főkkel keresztbe tett csontokkal és 3-as, 5-ös és 7-es számban könyecseppekkel díszítve.

Az oszlopokon egy halotti urna benne egy ákácgyaly.

3 ágú 3-as vagy 3 háromágú gyertyatartó.

A fekete mennyezetten himzett nap fátyolozva.

A Deltában az M. betű és egy horog.

A szőnyeg egészen a kelet lépcsőinél.

A szőnyeg után egy nyitott koporsó, benne egy halálfő és csontok és egy kis aranyzott Delta közepén a G. betű — és 3 oldalán következő felirat: „hagg sein agg.“ A koporsón egy fekete takaró, melynek felső végén egy körmérő, alsó végén egy szög mérő vagyon festve vagy hímezve — közepén egy ákác galy vagyon betűzve.

Különben minden úgy marad mint az 1-ső fokban.

Észrevétel. A felvételnél a 3-ik fokban a kelet Dehbir-nek, a páholy többi része Hikalnak neveztetik és egy fekete függönnyel vagyon egymástól elválasztva. A Dehbir fényesen vagyon kivilágítva, a Hikalban csak egy gyenge lámpa és 3 sárga viaszgyertya ég egy a felügyelők előtt és a függöny előtt ülő főmester előtt.

A francia és symbolikus Ritusban nincs semmi változás.

Általános észrevétel. Minden fokú munkánál a páholyt közönséges módon lehet kivilágítani, lehetőleg a falakon legyenek a lámpák. Ha pedig a padozatról csüngnek, akkor legalább 3 águak legyenek.

A fekete kamarák.

Fekete kamara lehet egy is de jobb, ha több vagyon, mert nem czélszerű egy profánnál többet tenni egyszerre a kamarába — azonban 5-nél több nem lehet mert nem szabad 5-nél több profánt felvenni egyszerre.

A fekete kamara azon hely, hová a profán felvétele előtt záratik. Igen czélszerű ha a fekete kamarák mellett egy kis előszoba van, hol a profánok tartózkodhatnak mi által ki lehet kerülni, hogy tovább ne legyenek kénytelenek a fekete kamarákban lenni mint szükséges.

A fekete kamarákba egy ajtó vezessen az előszobából és ha lehetséges az előcsarnokból is.

A fekete kamara berendezése következő:

Ablaka ne legyen, világíttatik egy lámpa által. Falai feketére festvék fehér haláljelvényekkel.

Azonkívül felírásokkal mint például:

- 1) Ha kíváncsiságból jöttél, távozzál!
- 2) Ha okod van hibáid felfedezésétől félni, rosz helyre jöttél!
- 3) Ha álnok vagy, fél fogsz ösmertetni.
- 4) Ha földi kitüntetésekhez ragaszkodol, távozzál, itt ilyenek nem ösmertetnek.
- 5) Ha feláldozásra képes nem vagy, távozzál, hasznodat nem vehetjük.
- 6) Ha félelem lepte meg lelkedet, ne menj tovább!
- 7) Ha kitartó léssz, látni fogod a világosságot!

A fekete kamarában azonkívül halálfő, sőt csontváz is legyen elhelyezve, butorzata egy asztal és egy szék fából.

Az asztalon egy darab kenyér és egy korsó víz, egy üvegben só és egyben kén, — papir és írószerek.

Az asztal felett a falon egy kakas és egy homok óra festve.

6.

Hivatal szoba.

Ebben legyen elhelyezve a páholy irodája, levéltára, pénztára, szóval minden a mi a páholy igazgatására és gazdaságára szükséges.

7.

Szolgáló testvér szobája.

A szolgáló testvérnek szolgál lakásul.

Észrevétel. A felsorolt szobákon kívül ebédlő és egyéb kényelemre szolgáló mellék helyiségek is lehetnek — ide mellékelve vagyon egy tökéletes páholy helyiség rajza (3. számú tér) melyhez a körülményekhez és anyagi erőkhöz képest jó lesz alkalmazkodni.

Ezen terv részletei következők:

A pitvar vagy lépcsőház.	H káptalan terme.
B előszoba.	I tanács terme.
C társalgó terem.	K ebédlő terem.
D elő-csarnok.	L ebédlő előszoba.
E páholy.	M szolgák szobái.
F profán várakozó szoba.	N tárkamara.
G fekete kamarák.	O hivatal szobák.
-

II.

A felvételekhez szükséges szerek.

1.

1-ső fokban.

Fekete selyem kendők a profánok szemei bekötésére.

Az előírt kérdések — és végrendelet.

Az 1-ső utazásnál a menydörgés és jégeső utazására szükséges eszközök.

A 2-ik „ egy medence hideg vízzel.

A 3-ik „ egy lángok előidőzésére alkalmas szer.

A felavatásnál egy kötény.

egy pár fehér kötött keztyű.

egy pár fehér női keztyű.

a páholy jelvénye.

Az alapszabályok egy példánya.

Az oktatási könyvecske egy példánya.

2.

2-ik fokban.

Az 1-ső utazásnál egy kalapács és egy véső.

A 2-ik „ egy vonalzó és egy körmérő.

A 3-ik „ egy emeltyű.

A 4-ik „ egy szögmérő.

Az 5-ik „ semmi.

A felavatásnál egy kék csokor a kötényre.

az oktatási könyvecske egy példánya.

3.

3-ik fokban.

A felavatásnál egy kötény.

egy szalag az ékszerrel.

az oktatási könyvecske egy példánya.

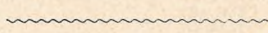
III.

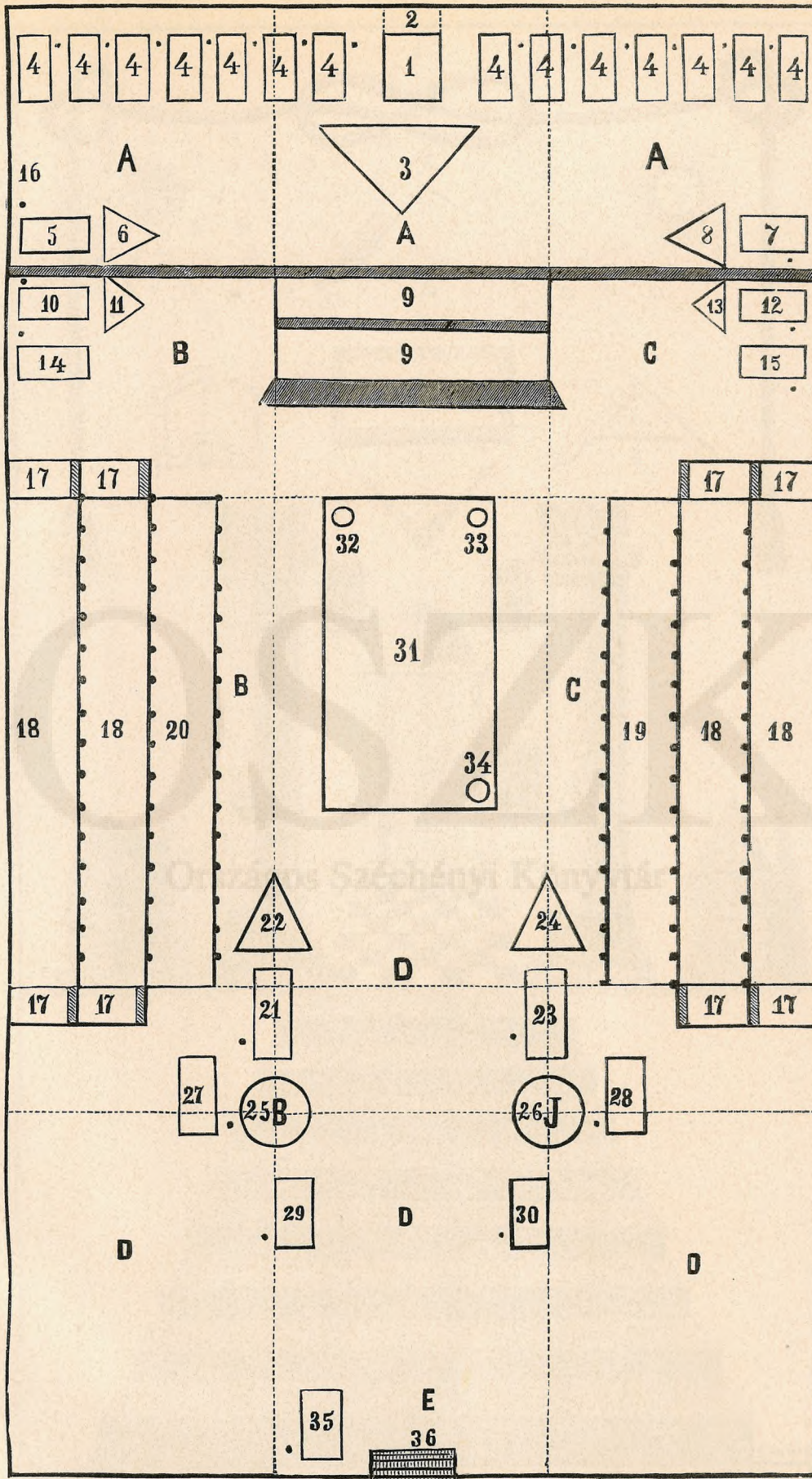
A páholy hivatalos könyvei.

A titkár kezelése alatt	1. Levelezési könyv.
	2. Iktató könyv.
	3. Bizonyítványok és diplomák iktató könyve.
	4. A kitörölt testvérek könyve.
	5. Az anya-könyv.
	6. Az 1-ső foku jegyzőkönyv.
	7. A 2-dik " "
	8. A 3-dik " "
	9. Az első foku ajánlatok iktató könyve.
	10. A 2-ik " " " "
	11. A 3-ik " " " "
A kincstárnok kezelése alatt	12. fő számadási könyv.
	13. Bevételek könyve.
	14. Kiadások könyve.
Az alamizsnás kezelése alatt	15. Bevételek könyve.
	16. Kiadások könyve.
Az építész kezelése alatt	17. Leltár.
	18. Számadási könyv.
Levéltárnok kezelése alatt	19. Levéltári leltár.
Könyvtárnok kezelése alatt	20. Könyvtári leltár.
Szertartások mestere alatt	21. Jelenlevők könyve.
	22. Látogatók könyve.

Ezekon kívül a titkár kezelése alatt áll a páholy czimerével ellátott levél, papír és borítékok a szükséges kimutatások és nyomtatványok kellő készlete és a páholy közönséges pecsétje, — hasonlóképen a névjegyzék és ajánlatok táblája — és a fekete tábla.

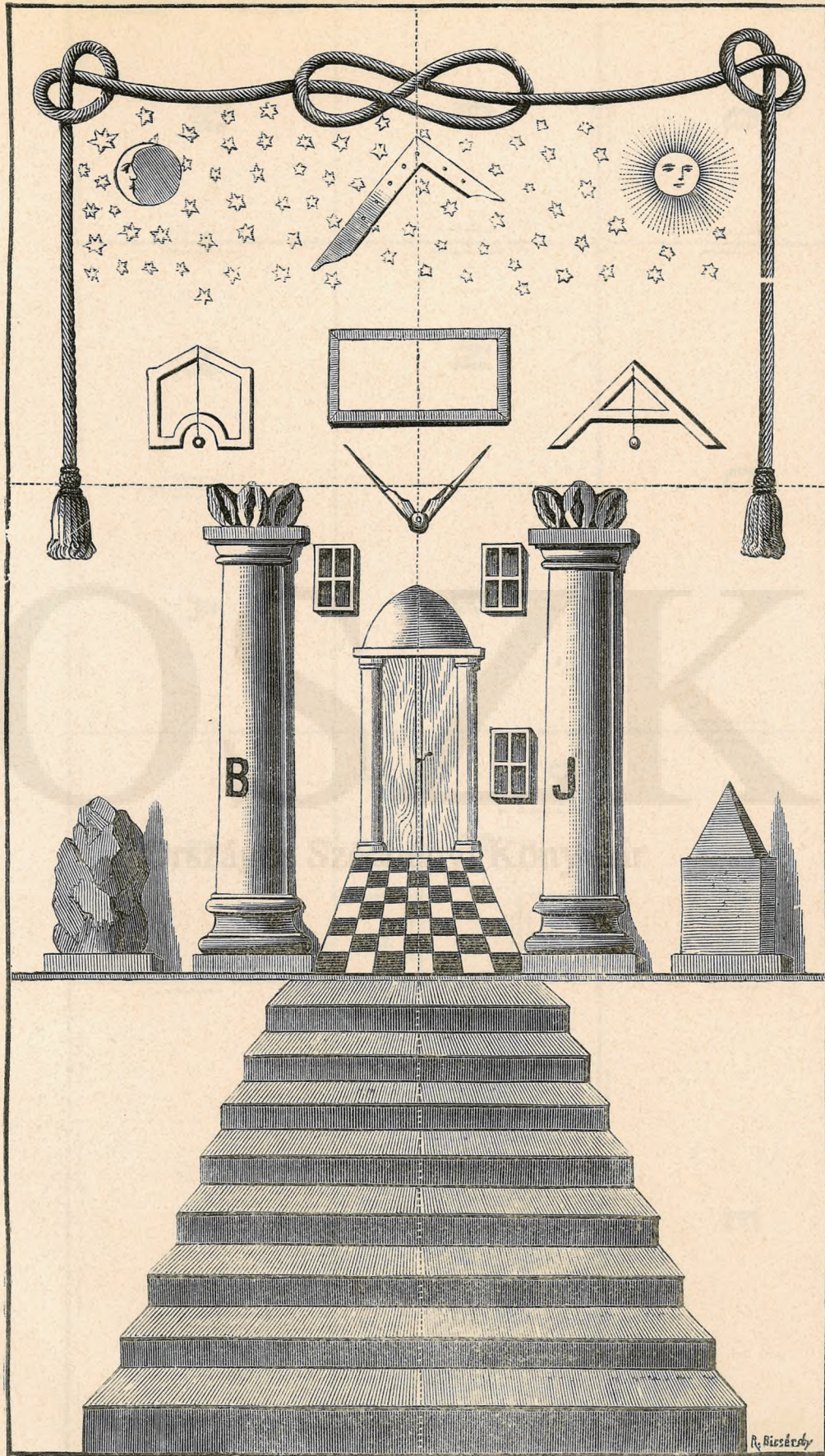
A páholy nagy pecsétjét a pecsétőr kezeli.

Országos Széchényi Könyvtár

R. Bissésky

O	C	D	E
O	N	B	H
M	M	A	L
	F	J	K
	C	C	C

